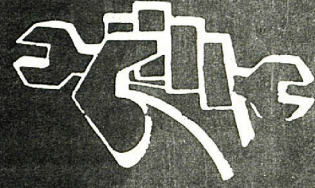

DEVİRİMCİ İSCİ

ÖZEL SAYI

ARALIK 1984

1. DM

Hidir Aslan ve İlyas Has'ın cezaevinde çekilmiş resimleri

"Biz inancın en yücesi, en haklı temel dayanakları olanı taşıyoruz. Yitirmeden kazanmak mümkün değil. Yenile yenile yenmesini öğrenceğiz, hayatın her alanında bu temel kural işler. Günün kimlerden yana hesap tutacağını çok iyi biliyoruz."

Güzel memleketimin mutlu ve özgür bir insan olarak insanlığın daha ileriye, daha iyiye doğru bir adım daha atabilmesi, acıya, zulme, zorbalığa bir adım daha geri atılabilmesi için namuslu bir insan olmaktan öte namuslu mihenk taşında doğuşulmesi gerektiğini düşününlerdim.

Mutlu ve özgür diyorum, yirminci asrda kendi safında, haklım safında yerini alabilmiş olmanın mutluluğunu duyuyorum. Haklım safında CAN verebilmenin mutluluğu bir başkadır, herkes tadamaz bu mutluluğu."

HIDIR ASLAN
22.1.1982

BİLMİYORLAR KI

Ama bilmiyorlar ki
Senelerden beri hanları
Toprağın öz suyuna karışan
Bir biri ardına düşen
Özgürlüğün dirençten tohumları
Kök salacak, yeşerecek
Bu toprakta!
Önce taze fidan olacak
Yaşken eğilen misali
Sonra ağaç, ağaçlar orman.
Öyle bir orman ki
Ne kesmekle biten ne
Yakmakla tükenen
Kardeşlik ve sevdâ türküleri
Dört bir yana yayılan
Sık ve geçit vermez
Bir orman...

İLYAS HAS (24 Ekim 1982)

BİR KERE DAHA DOĞUŞMEK İÇİN

Kurşuna dizilirken bir hayat
Bir köşe dışında
İşence kol gezerken
Bir hayatın üstünde
Bir zindan karanlığında
Ve bir hayat son nefesini verirken
Bir idam sehpasında
Kalbim!
Bin kere daha doğuşmek ister
Bir zafer için.

HIDIR ASLAN
Ocak 1983

O güzel günlerde tekrar yanınızda olacağım

Can Abim,

Uzun uzun yazacak değilim. Bu ana hep hazırım. Son yolculuğum yaşamım kadar güzel olmalı. Üzülmek mi? Bunu hiç istemiyorum canlarım. Büyük sözler etmeyi gereksiz buluyorum. Herşey yaşamım kadar açık ve sade olmalı.

Yaşamak bir türküyse bunu, bu türküyü en güzel biçimle söylemeye çalıştım. Zafer şarkısının söylendiği günler de gelecek. Kısa da olsa onurlu yaşamın yolunu seçtiğim için mutlu gidiyorum. İyi, güzel şeyler uğruna yaşamıyorsa herşey, katlanılmayacak şey yoktur. Ölüm bile basitleşiyor. Anlamıyorsa ölüm, yaşamak kadar güzeldir. Şu mektubu yazarken bir yandan çay-sigara içiyorum. Ağır ağır. Tadına varı varı. Neşesiz değilim. Bir yandan yaşamımın film şeridini toplamaya çalışıyorum hafızamda. Kısacık zamanda bu anlı. Ama her şey baştan sona ayrıntılarıyla izlemek oldikçe zor gibi.

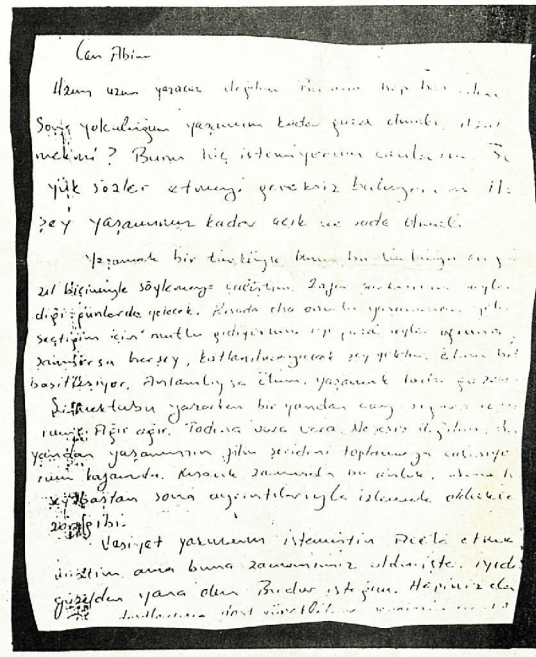
Vasiyet yazmamı istemiştin. Acele etmemiştim ama buna zamanım oldu işte. İyiden, güzelden yana olun. Budur isteğim. Hepinizden. Tüm dostlarıma dost yürekliere sevgimin sıcaklığını iletin. Ulançsız, onurlu gidişimi. Üzülmek, acımak hiç kimseden beklemediğim şeydir. Bana yapılacak en büyük kötülük bu olur. İnsan acılarla da yaşamasını bilir, bilmeli. Güç de olsa. Benim üzerinde büyük emekleriniz var. Ödenemeyecek kadar büyük. Senin ve ötekilerin. Siz, emğin tüm temsilcilerine, dünyadaki tüm emekçi, onurlu, güçlü insanlara layık olabilmenin yolunu seçtim. Yapabileceğim her şeyi yapmamış olsam da, bu görevi yapacak yeni insanlar topraktan çıkıyor.

Ailedeki bana düşen tüm hakları sen ve Aydın'a bırakıyorum. En

yararlı biçimde kullanacağınıza inanıyorum.

Çok şey söylemek istiyorum Ama zaman öylesine kısa ki. On dahikam var. Üzülmeyin, acılara yenilmeyin, hayata karşı güçlü olun, yaşam budur. Seçilmesi gereken yaşam.'a sevgilerimi yolluyorum. Herbirinize isim isim, ayrı ayrı yazamayacağım. Dostlara da.

Bu hepsini karşılasın. Yüreğimin tüm sevgisiyle, tüm onurlu güçlerimle seni, sizi, hepimizi kucaklar doyusya öperim. Güçlü olun. Başı dik olun. O güzel günlerde tekrar yanınızda olacağım. Amcanız, kardeşiniz, dostunuz. Kardeşin
HIDIR

Baştarafı sayfa 3'de

mayın, işkence yapanlar hakkında soruşturma açın diye genelgeler göndermeleri buna rağmen işkencelerin yoğun bir şekilde sürmesi, yine temel bir politikanın farklı yorumlarıdır. Basit bir iş bölümü. Alt kademe için emir kulları, yani "biz emir kulluyuz" diyenler işkence yapacaklardır, devlet ve hükümet yöneticileri ise işkencenin varlığını inkar edeceklerdir. Böylece emir kulları da sorumluluktan kurtulmuş olacaktırlar. İşkenceler yapılmasını, yaşadığı davranışlarda bulunulmasını, ahsine davranışlarda bulunulan hakkında soruşturmalar açılın birimin de genelgeler gönderilmiş olduğu içinde devlet demokratik görünümüne sürüyor olacaktı. O halde bu olguların birleriyle ilişkileri içinde devalektik bir butunluk ele almak gerekir. Böyle bir yaklaşım bazı sonuçlara ulaştırmaktadır. Birincisi olarak, işkence bir devlet politikası haline gelmiştir. Her zaman te her koşul altında uygulanabilmektedir. Cezaevlerinde, tutuklularında, emniyet bürolarında ve nezarethanelerde sürekli ve sistemli işkence işkence yapılmasını buna rağmen, devlet ve hükümet yetkililerinin, bunları bilinciyle ve ısrarı bir biçimde inkar etmelerinin başka türlü yorumlanması olası değildir.

İkincisi olarak, işkencenin devam ettiği bir durumda devletin devam ettiği gün gibi açıktır. İşkence yapanların sorumluluğunu soruşturmaya uğramaması, soruşturmaların ısrarla ve bilinciyle kaçınılması başka türlü anlaşılmalıdır. Bir kaç olayda göstermelik soruşturma açılması hatta bazı ceza evi varılması bu genel görüşü değiştirmez.

Üçüncü hususu şöyle belirtiriz, birçok işkence olayından ve yetkililerin bu olaylara ilişkin demecilerinden anlaşılabilir ki, ölümlü sonuçlanmayan işkence olaylarına işkence denmemektedir. Herhangi bir kişi, sürekli ve sistemli işkencelere rağmen, hala yaşamını sürdürüyorsa

"bakın işte yaşıyor, ayakta gözle rinizle gördünüz, işkence olduğuna soyleyen zaten bir avuç vatan hainidir. Bunlar Türkiye'nin dünyada güçlenmesini istemeyen bedbahtlardır, denmektedir. Zaten soruşturmalarla daha çok ölmüş sonuçlanan olaylar üzerine açılmaktadır. Eğer işkencenin, hakkını, hukukunu savunabilecek ailesi var ise.

Bu olguların birbirleriyle ilişkileri içinde, devalektik bir butunluk içinde ele alınmasının dördüncü bir sonucunu da belirtiriz. Bu da Türkiye'nin yakın tarihinin yazımı ile ilgili bazı ipuçları yakalamış olamamızdır. 1983 sonbaharında, daha dün, yoğun bir biçimde yaşadığımız işkencelerin inkar edilebiliriyorsa "sorumlular" hakkında soruşturma açılıyor" diyerek yalan söylebiliyorsa, yakın tarihte cereyan etmiş bazı süreçler ile ilgili olaylarda bir dolu inkar yapılmış olabilir. Bu en azından yakın tarihte resmi ideolojinin dışında daha sağlıklı bir bakış için bir kuşku. Daha dün yaşadığımız olaylar bilinciyle ve ısrarla inkar edilebiliyorsa, yakın tarihimizde henüz inkar edilen neler olmamıştır neler?

Burada yönetimin ilkel zihniyetini belirtmek için, bir noktayı daha gün ışığına çıkartmakta yarar vardır. "Türkiye'de işkence yapılmaktadır" diyenler Türkiye'nin dış itibarını kuşku düşürmeye çalışıyorlar deniliyor. "İşkence yapılmaktadır" demek Türkiye'nin dış itibarını düşürüyor, işkence yapmaya bu politikayı ısrarla ve bilinciyle uygulamaya ne ad verilebilir?

Bütün bu olumsuz koşulların, biraz olsun düzeltilmesi için siyasi tutuklu ve hükümlüler çelişti zamanlarda ve çelişti cezaevlerinde ve tutuklularında değişen ortaya koymaktadır. Ölümlü sonuçlanan açık grevleri olduğu bizzat sikiyönetim ve hükümet yetkilileri tarafından açıklanmıştır.

Son zamanlarda "analar gününde", "babalar gününde", hayırlarda sağlanan açık görüşmeler bu olayların mahkum aileleri ve mahkumlar arasında yarattığı gerginliği hafifletmeye amaçlanmaktadır. Fakat amacı inkar olan mahkumların kişilikli kimliği ve kolektifliye çalışan infaz sisteminin, mahkumlar lehine sosyal hizmetler geliştirmeyeceği de kuşkuuzdur.

Türkiye, bugün içte büyük ekonomik, toplumsal ve politik sorunlar ile karşı karşıyadır. Kurul usuna uygulanarak ve asimilasyoncu baskıların günden güne yoğunlaşmaktadır. Yeni yeni boyutlar kazanmaktadır. Bu sorunların "anarşi ve terör" sloganıyla henüz 20 yaş çaglarını yaşayan onbinlerce genç cezaevlerinde ve tutuklularında tutarak gizlemeye çalışılmaktadır. Yığın devlet terörü ile, işkence ile, işkence ile "anarşi ve terör" sloganını sürdürmeye çalışılmaktadır. "İç düşmanlar", "dış düşmanlar" zihniyeti yoğun bir biçimde işlenmektedir. Bugün radyo, televizyon gibi devletin ideolojik baskı araçları, siyasal partiler, dernekler vs. ilk eğitimden, yüksek eğitime kadar her türlü eğitim kurumları keskinlikle devletin denetimindedir. Resmi ideoloji, yoğun bir biçimde kayıtsız şartsız benimsenmekte ve uygulanmaktadır. Dünyanın pek az ülkesinde basın, yazarlar devlet terörünü, işkenceleri en ufak bir biçimde eleştirememektedir. Yıpratma, sindirme, yıldırma politikası, kuşkusuz cezaevleri dışında da sürdürülmektedir ve bunda büyük bir başarı kazanılmıştır, örneğin aydınların sindirildiği ortadadır. "İki here iki dört eder", "güneş her gün doğar", "Buz soğuktur, güneş ısıtır" gibi aklının ileri sürülmesi olanaksız olan doğruları dile getiren 1983 imzalı "aydınlar bildirimi" bile ceza tehdidinin ve ceza uygulamalarının dışında kalmamıştır.

Cezaevleri politikasının temel siyasi tutuklu ve hükümlüleri kişilikten yoksun bırakmaktır. Özgüreye ve bağımsız bir şekilde düşünmeye.

resmi ideoloji içinde erimiş, onu kayıtsız, şartsız benimsenmiş kişiler haline getirmektedir. Bunun için devletin ezici varlığını ayası tutuklu ve hükümlülere hissettirmektedir. TTE, gibi dayatmalar bunun içindir. Halbuki devlet cezaevleri ve tutuklularında varlığını başka türlü de hissettirebilir. Mahkumların yerleri daha malzemesi sağlamak, vs. gereksinimlerini sağlamak, sosyal hizmetleri geliştirerek mahkumların manevi hayatlarını geliştirici önlemler almak, insan gibi yaşamlarını sağlamak vs. Halbuki bugünecezaevleri ve tutuklularında, mahkumların beslenme olanakları son derece yetersizdir. Sosyal hizmetler de sağlanamamaktadır. Yönetimin böyle bir sorunu yoktur. Fakat amacı itikama dönük bir zihniyetin, bu tür hizmetleri geliştirmeyeceği de kuşkuuzdur.

Türkiye'de basın, yazarlar bu tür sorunları bile eleştirememektedirler. Bunları bile sorgulayamamaktadırlar. Bunları zaman zaman sorun yapan Avrupa Konseyi, Avrupa Parlamentosu, Uluslararası Af Örgütü gibi kurumlara karşı ise düşmanlık (olumsuz) ile ekilmeye çalışılmaktadır.

Yukarıda özellikle işkencenin en yoğun olduğu (1983 yılı) dönemine aktarmaya çalıştık. Ancak, bundan çok daha işkence yapılmıyor sonucu çıkarılmamıştır. Bugün de işkence tüm boyutlarıyla devam etmektedir. Ancak Türkiye'deki mevcut koşullar nedeniyle (cezaevlerinde artan ve güncel olan ölümler, işkenceler, devlet teşhir olan yüzünü maskeleyemeye çalıştığından kitlesel kırımı verini tek tek kişilere saldırdı biçimine bırakmıştır.

Hastanede ameliyat olan kişiler ameliyattan çıkar çıkmaz el ve ayaklarından çapraz bir şekilde kayarak ya zincirle kelepçelenmekte, yataktan en doğu ihtiyaçlarını karşılamak için kalkmasına dahi izin verilmemektedir. Bu nedenle cezaevlerinde ameliyat için hastaneye gidilen ayaya ka kalkacak gücü kendilerinde bulur

bulmaz adeta kaçarcasına cezaevine zorla gelmeye çalışmaktadırlar

Ayakta duramayanlar çekilir tabanları parçalanmış insanların sırtlarında ayakta durmaya zorlanmaktadırlar. Bu hile tek başına içinde bulundurulmuş durumu ve fazlamların gerçek yüzünü sergilemekte yeterlidir

Herşeye rağmen insanlar fazlamlar teslim olmamak için canları pahasına direnmeye çalışıyor ve çalışıyor. Bunu bilen yönetim direnizi azmini kırmak, insanları psikolojik ve fiziksel olarak güçten düşürmek için her türlü yolu muhakkak kullanmaktadır. (Karavanası) az çıkarmak, hantı ne gıda maddeleri getirmek, sulu doktor reçetesi göre grumla vermek, içeriye satılmak için getirilen domates, salatalık gibi sebzeleri bıçakla kesmek gibi saçma ancak bilinciyle uygulamaların yanı sıra zıtlar içinde durumları ailelerine anlatılabilen deneyenler anında işkenceye tabi tutulmaktadırlar.

Bu tür baskı, zulüm ve işkencenin ülkemizde ancak ve ancak faşizmin altedilmesiyle ortadan kalkacağını bilen hıslar durumu Türkiye ve Dünya halklarına bildirilmesi bir görev sayıyoruz.

KAHROLSUN FAŞİZM

KAHROLSUN İŞKENCELİLER

YAŞASIN ONUR VE İNSANLIK MUCADELEMİZ

DEVİRCİ SELAMLAR

Hıdır ve İlyas'ı anlatmak

Hıdır ve İlyas'ı anlatmak, aynı dava için, emekçi halklarımızın Devrimci Yol'u için savaşan ve iki hafta aralıyla ölümlü kucaklayan iki devrimciyi anlatmak...

Onlar bir kaç sözle de anlatılabilir, sayfalara yazıyla da...

Hıdır ve İlyas gibi nice devrimci için bizim ülkemizde olsun başka ülkelerde olsun nice destanlar yazıldı, nice şiirler, romanlar; ve nice yanık türküler söylendi...

Daha da söylenecek! Bir yanda baskı, ahlak ve zulme insanogunun kul-köle olarak kalmasını isteyenler varken, bir yanda da insanogluına özgür bir dünya isteyenler varken, daha nice ağıtlar yazıldı zafer türküler söylenecek...

Hıdır için İzmir'in Gültapece köyünde halkının ve Tarz işçilerinin yaktağı ağıtlar hala söyleniyor, söylenecektir de... Gültapece, -sadece onlar mı, daha nice insanımız- HİDİR adını koyacak yeni doğan bebekleri... İLYAS, BEHÇET, VEYSEL, SONER, ZEKERİYA, ZEYNEL, MUSTAFA AHMET PEHLİVAN, İBO LEVENT, ve daha onlarca, yüzlerce...

Bazen bir isim olacaktı, bazen mezarlarına bırakılmış bir çiçek, bazen mazet, onu tutan el, onlardan da selam göndererek gezen gözden arpacıktan düşmana, bazen de güzelliyle elleri ipeğe işlenmiş resim olacaktı...

Hıdır ve İlyas'ı anlatmak... Onları anlatmak, tipki onlar gibi giden Onlarcasını ve onlar gibi gidecek Onlarcasını anlatmak zor bir şey...

Onları anlatabilmek, onları anlayabilmeye bağlı.

Onları anlatabilmek için önce onları iyice anlamak gerekiyor...

Niçin kavgaya tutuştu, kimlere karşı ve neden mücadele ettiler, nasıl bir dünya istiyorlardı, nasıl bir hayat, nasıl bir toplum, nasıl bir insan düşünüyorlardı, amaçlıyorlardı; yollarını hangi ideoloji, hangi politika aydınlatıyordu; bir parçasını oluşturdukları Türk ve Kürt halklarına idam sehpasındaki son saniyelerde bile sonsuz bir bağlılık içinde olabilmelerini sağ-

layan neydi; yaşamaya duydukları sonsuz arzuyu ölümlü bile ifade etmekten çekinmeyişleri nasıl mümkün olabiliyordu; hayatı ve mücadeleyi bu denli bilinçli ve bu denli kararlıca kavramalarını sağlayan dünya görüşleri, siyasal çizgileri neydi?

Hıdır ve İlyas'ı anlatmak ancak bunları anlamakla mümkün olabilir. Bunlar anlatılmadık bu sorulara den verilen cevaplar bugün doğru şekilde kavranılıp anlaşılmadan Hıdır ve İlyas'ı anlatmak mümkün değildir.

Kuşkusuz onlar birer yiğit birer kahramandırlar, birer güzel insan, iyi insanlardır. Ama ne farkı, yigitterini ve daha nice özelliklerini anlamlı kılan, bunlara paha biçilmez değerler veren onların devrimci oluşuydu... Ve her zaman devrimci olarak kalışları idi...

Hıdır ve İlyas, mektuplarında kendilerini birazlık da olsa anlamamıza katkıda bulunuyorlardı. Bu mektuplarda, bir devrimcinin hayatı bağlılığı, kardeşlerine, ağabeylerine sevgisini, saygısını, arkadaşları ile bilinc ve gönül beraberliği içinde oluşunu, son derece elverişsiz koşullara rağmen "içeri"nin "dışarı" haline getirilmesini ve nihayet insan oğlunun binlerce yıllık tarihi içinde oluşan güzel ve iyi şeylerin, sevginin, saygının, dostluğun, paylaşmanın, birlikte yaşamının, bağlılığın, cesaretin, birinci olmamanın devrimcilerin şahsında daha da güzelleştiğini, anlamlı hale geldiğini görüp kavrayabiliyoruz. Hıdır ve İlyas in mektupları bunları bunları bir kez daha anlatıyor, öğretiyor bize.

Onları bir bütün olarak anlamak ise, içinde yer aldıkları devrimci hareketi, savundukları dünya görüşünü anlamak ve kavramakla olabilir.

Hıdır ve İlyas'ı anlamak, onların uğruna mücadele ettikleri hayat tarzını anlamakla mümkündür. Onları yaşıatabilmek de buna bağlıdır.

Onlara layık olabilmemizin tek yolu da onları ve mücadelelerini anlamaktan ve kavramaktan geçiyor.

TÜRKİYE'DEN HABERLER

SIYASI TUTUKLULAR İÇİN YENİ TIP CEZAEVLERİ YAPILYOR

Askeri mahkemelerde yargılanıp ceza verilen devrimciler için yeni tip cezaevlerinin açılacağı öğrenildi. Geçtiğimiz yıllarda açılan ve E tipi olarak adlandırılan yeni cezaevlerine ek olarak bu kez L tipi adı verilen yeni cezaevleri açılıyor. İlk uygulamasına Gaziantep'te başlanan L tipi cezaevinin özelliği tek hücre olması. E tipindeki cezaevlerinde hücrelerin yanı sıra koğuşlar da bulunuyor. Yeni açılan L tipi cezaevinde ise sadece hücreler bulunuyor. Hükümlülerin bu tek kişilik hücrelerde bütün zamanları cezaevi yönetimi tarafından denetleniyor.

Gaziantep'te açılan Ltipi cezaevine, çeşitli cezaevlerinden hükümlülerin getirilmeye başlandığı öğrenildi.

ANTEP L TİPİ CEZAEVİNE ÇANAKKALE'DEN 46 DEVİRCİ SORULDU

Yeni inşa edilen Antep L tipi cezaevine Çanakkale E tipi cezaevinden 46 devrimcinin sürgün olarak gönderildiği öğrenildi. Alınan bilgilere, Çanakkale E tipi cezaevinden hükümlü olarak bulunan devrimcilerden 46'sı geçtiğimiz ay, cezaevi yönetimi tarafından kurallara uymadığı gerekçesiyle Antep cezaevine sürgün edildi. Ceza uygulamaları olarak gündeme gelen bu işlemle, Antep cezaevinin yavaş yavaş doldurulmaya başlandığı bildiriliyor.

MAMAK TAKİ AÇIK GREVİNE KATILANLARDAN BİR BÖLÜMÜ HALEN HÜCREDE

Geçtiğimiz Mart ayında Mamak'ta yapılan açık grevine katılan tutukluların bir bölümü hala hücrelerde tutuluyor. Açık grevine önderlik ettikleri gerekçesiyle hücrelere konulan devrimciler, o günden bu yana havalanılmaya da çıkarılmıyorlar. Bir faşistle yanyana hücrelere konulan devrimcilerin hava almaya çıkarılmama nedeniyle sağlık durumlarının bozulduğu ögre-

nildi. Tutukluların yüzlerinde ve vücutlarında şişmeler başgösterdi. Kasım ayında ise, hücrelerdeki tutukluların ayakbaskınları toplandı. Cezaevi idaresi, devrimcilerin ayakbaskınlarını toplama işlemine gerekçe olarak ayakbaskınları altında demirlerin bulunulabileceğini gösterdi. Ayakbaskınları toplanan tutuklular bir kaç mahkemeye terliklerle geldiler. Mahkemeye başvuran sonra tutuklulara lastik ayakkabı giyme izni verildi.

BİR DEVİRCİ DAHA ÖLDÜRLÜDÜ

Amasya cezaevinde hükümlü olarak bulunan Halis Bilge adındaki arkadaşımız 7 Aralık günü öldürüldü. Alınan bilgilere göre olay şöyle gelişti. 7 Aralık günü, Halis Bilge'nin Turhal'da oturan ailesine gelen sikiyönetim yetkilileri, oğullarının hastanede kendiliğinden öldüğünü söylediler ve cenazesinin alınmasını istedikler. Ailesinin, oğullarının kendisini asmayacak birisi olduğunu, yapılan açılmanın doğru olmadığını, otopsi yapılması gerektiğini ısrarla söylemesine rağmen sikiyönetim yetkilileri isteklerini hiçbir şekilde olumlu cevap vermedi.

Halis Bilge, kasım sonunda cezaevinden hastaneye kaldırılmıştı. Hastaneye niçin kaldırıldığı da ailesine açıklanmadı. Halis Bilge arkadaşımız Turhal ve çevresindeki Devrimci Yol faaliyetlerine ve Yeraltı Maden-İş örgütlenmesi ile TOB-DEF örgütlenmelerine katılmak "suçlarından" Amasya'da yargı-

lanmış ve 12 yıl ceza evi çarptırılmıştı. Turhal ortakulunda öğretmenlik yapan Halis Bilge, Turhal ve çevresinde örnek bir devrimci olarak tanınıyordu. Bölgedeki devrimci faaliyetlere bir çok katkıları olan Halis Bilge, 12 Eylül Darbesi'nden hemen sonra tutuklanmıştı. 4 yıldır cezaevindeydi. Emniyet ve cezaevinde Yeni Çelik'tli işçilerle beraber, Turhal'da, Hazvalı, Merzifonlu, Amasyalı köylülerle ve devrimci arkadaşlarıyla beraber her türlü baskıya karşı boyun eğmedi ve inancını, ideolojisini savundu, korudu.

O sadece Turhal ortakulunda değil, Antimann maden işletmesindeki mücadelede, Turhal ve çevresindeki mücadelede gerçek bir devrimci örgütlenmişti, yiğit ve kararlı bir Devrimci Yol militanıydı.

Anısı yaşıyor, yaşatılacak. Mücadelesi öğrencilerin işçi ve köylü kardeşlerinin mücadelesine ışık tutacak.

MAMAK'TA BAYAN TUTUKLULARA BASKI

Devrimci Yol'dan yasadışı yargılanan bayan tutuklulara Mamak cezaevinde baskıların yoğunlaştığı bildiriliyor. Aynı koşullarda kalan 10 bayan tutuklu, kurallara uymadıkları gerekçesiyle, bir yandan manevi ve fiziki baskı yapıldıken, bir yandan da gazete, çay, havalandırma yasakları konuldu. Aralık ayı başından bu yana bayan tutuklulara yönelik baskıların yoğunlaştığı öğrenildi.

ÖDEMELER İÇİN:

Posta hesap numarası:

Postcheckamt Köln

L. Ulusal, Konto Nr. 32 29 19-509

IMPRESSUM

V. I. S. d. P. Informationsstelle

Türkel e.V.

Postfachstr. 4, 2 Hamburg. 1

Geçtiğimiz aylarda Türkiye'de yaşanan bir dizi olayın; rejimin gerçek kimliğinin kitleler tarafından gözelebilmeye hizmet etmesinin yanı sıra, bundan sonraki gelişmelerin muhtevassının neler olabileceğinin cevaplarını ana hatlarıyla da olsa içermesi yönünden üzerinde önemle durulması gerekmektedir.

Eruk ve Şemdinli'de Ağustos ayı içerisindeki eylemlerden sonra bu yörede başlatılan operasyonların giderek tüm ülke çapında halkı hedefleyen genel bir saldırıya dönüşmesi, bu saldırıya karşı mevzi ve sınırlı da olsa gündeme gelen tepkilerin tamamen bastırılmaması, İstanbul, Ankara gibi büyük şehirlerde yaygın operasyonlara girişilmesi, Anadolu'da köylülerin silah arama bahanesiyle tedirgin edilmesi, meviste peşpeşe idam cezalarının onaylanması, işkencede ölümlerin yeniden başlaması, sivil faşistlerin olayları bastırma amacıyla tekrar silahlandırılması, bazı dergi ve gazetelerin yasaklanması, ANAP hükümetinin daha henüz birinci yılı bile doldurmadan sarımsı geçirmesi vb. olaylar, varolan krizin derinleşmesini ve hakim sınıfı politikalarının açmazlarını sergilemesi bakımından önemli gelişmeler olarak ele alınmalıdır.

Bu gelişmeler karşısında; özellikle Türk halkına yönelik çok yönlü saldırılar ve kitleler üzerinde yoğunlaşan baskılar ile idamların tekrar başlaması karşısında solum ve ilerici çevrelerin durgunluk derecesine varan kayıtsızlığı, duyarsızlığı ve daha da önemlisi Türk sorunu karşısında göven ve sağ bir politik tavır yaygın şekilde etkisini göstermesi, üzerinde önemle durulması gereken bir sorun olmuştur.

12 Eylül Askeri Faşist Darbenin üzerinden 4 yıl geçmiş olmasına ve darbe ile amaçlanan siyasal yapının kurumsallaştırılması ve kalıcılaştırılması amacıyla çok yönlü ve kapsamlı adamlar atılması olmasına rağmen; tam da bir çok şeyin düzene sokulduğundan sandığı bir sırada, 84 sonbaharında ortaya çıkan gelişmeler anlaşıldı. Bunlar, sistem tarafından yeniden üretilen gündeme gelen istikrarsızlık belirtileri olarak ele alınması gerektiği nitelikteki olaylardır.

Gerçekten de, ekonomik, siyasal ve toplumsal alanlarda yaşanan ve maddi temeli bizzat sistemin içinde olan istikrarsızlığı gidermek için alınan önlemlerin kendileri giderek istikrarsızlık unsuru olmaya başlamıştır.

Olgarşının açık bir şiddet ve faşist teröre dayalı politikaları sayesinde ve sistemli bir ideolojik şartlandırma kampanyası aracılığıyla yaratılan istikrarın, egemenlerin deyişle "Huzur ve Sukun" havasının geçici olduğu, görüntüde kaldığı, gerçekte ise bu havanın ve gönülnün altında derin bir bunalım ve bunalımdan kaynaklanan ciddi istikrarsızlık oğelerinin yattığı, son olaylar vesilesiyle bir kez daha açığa çıkmıştır. İşte bu nedenle ki, alınan önlemlerin, oluş, türülen kurumların ve izlenen politikaların "Huzur ve Istikrar" sağlamada yetmedikleri gösteren her olaydan sonra rejim genel ve çok yönlü bir saldırıya girişmektedir.

82 Anayasası'nda ifadesi bulan nitelikteki rejimin genel felsefesi ve esaslarında birleşip anlaşılan, ancak bu rejimin oturtulması, yerleştirilmesi sürecinde uygulama ve usul farklaşmaları içinde oldukları, günün hakim sınıfların kendi aralarındaki çelişmelerin bir yansıması olan Arkan olayının Evren ve Üzal tarafından en son kullanılabilecek bir çareye bağlanarak çözümlenmesi, T. Kürdistan'daki olaylara katılanlara veya yardım edenlere ya da olduğu sanılanlara karşı en sert tutumun takınılması, yoksul Kürt köylülerine, HP Genel Başkanı CALP ve Teraküman yazarlarını bile rahatsız edebilecek derecede baskı ve zulüm uygulanması, bununla yetinmeyip Türkiye çapında bir intikam hareketine girişilmesi, sivillerin silahlandırılacağı açıklaması ve bunun MHP'lilerin ve ağaların adamları aracılığıyla uygulanması konusuna, evet bütün bunlar, bir yönüyle halklarımızı meydan okuma ve bir tehdit anlamını taşıırken bir

SON GELİŞMELER VE ORDUNUN KÜRDİSTAN SEFERİ

yönüyle de sistemin bunalımının ne kadar derin olduğuna, rejimin siyasal ve ekonomik açmazları nedeniyle olağanüstü hassas bir denge üzerinde durduğuna işaret etmektedir. Küçük bir kıpırtı bile rejimin bir çok unsuru etkileyebilmektedir.

ERUH, ŞEMDİNLİ VE DAHA SONRASI

Bu genel çerçeve içinde ele alındığında, RKK tarafından düzenlenen Eruh ve Şemdinli eylemlerinin niçin kendi boyutlarını da aşan bir önem kazandığı anlaşılabilir bir şey olmaktadır. Gerçekten de bu eylemlerin bunları düzenleyenlerin amaçlarını ve beklentilerini de aşan durumlar yaratmasının nedenlerini rejimin özelliklerinde aramak lazımdır.

Eruh ve Şemdinli eylemlerinin ve bunların devam mahiyetindeki olayların açığa çıkardığı bazı sonuçları şu şekilde sıralamak mümkündür:

* Kürdistan'ın savaş alanına çevrilmesinden ve Türkiye çapında estirilen terör dalgasından da anlaşılabilirce gibi, IMF si-NATO su, uluslararası tekelin emperyalizmin ve oligarşinin ülkemiz üzerindeki ekonomik, siyasal ve askeri hakimiyetlerinin korunması ve pekiştirilmesi amacıyla izlenen politikaların ve yapılan müdahalelerin içerdiği ve biçimlerinde bir değişikliğin kısa vadede gündeme gelmesini sistemin yapısı kaldıracılabilecek durumda değil. Rejim, sistem içi güçlerin uygulamalarda bazı yuysuz ve kısmi değişiklikler arzuna bile bile cevap verebilmekten uzak görünüyör.

* Egemen sınıfların ve bunların çeşitli temsilcilerinin rejimi tehdit eden her gelişme karşısında otomatik olarak ortak tavır aldıkları görülmektedir. Bu durum, Kurt sorunu karşısında çok daha belirgin olmuştur. Faşistyle, gericiyle, sağcıyla, reformistyle, cuntacıyla, "milli irade"yle" tam bir "milli birlik" içinde olmuştur.

Olgarşının son Kürdistan seferinde de daha da açık hale geldiği gibi, rejimin oturtulması ve sürekliliğinin sağlanması konusunda sürdürülen politikalarla Cunta'nın ve Hükümetin ortak bir tutum içinde oldukları, aralarında gerek demokrasinin, gerekse yönetim felsefesi konularında ciddi farkların bulunmadığı gelişmelerden anlaşılmalıdır. Emekçi halk kitlelerinin her türlü muhalefetine karşı gündeme getirilen baskı ve yıldırma politikalarının oluşturulmasında ve uygulamasında tam bir beraberlik ve ortak sorumluluk içinde oldukları görülmektedir. Parlamento dışındaki partilerin ise, bu bağlamda, iktidara aralarına koyabildikleri önemli "fark" baskı ve yıldırma faaliyetlerinin parlamentonun bilgisinde yapılmasını talep etmek olmuştur.

Son gelişmeler bu kesimlerin, halkın sorunlarını odağına koyan bir muhalefet olmanın çok uzak; egemen güçler içindeki dengelere oynadıkları ve bu güçlere yarınma içgüdüyle hareket ettiklerini bir kez daha ortaya çıkarmıştır.

* Gelişmeler emperyalizmin yeni sömürgeci politikasının günümüz koşullarındaki bir gereği olarak T.C'ye ve orduya yüklenen görevlerin çok yönlü olarak arttığı ve ordu dahil olmak üzere devlet kurum ve kuruluşlarının buna uygun olarak düzenlendiğini daha da şüpheleştirmiştir.

Bu dış politika planında, ihracat ekonomisinin gereklerinin ve çıkarların korunup geliştirilmesi için bir yönüyle Türk halkına, bir yanı sıra da bölge ülkelerine yönelik bir sal-

dırı siyasasını giderek devlet politikası düzeyine yükseltilmesi anlamına gelmektedir.

T.C. ordusunun iki kez Irak topraklarını da kapsayan Kürdistan seferinin ortaya koyduğu diğer bir gerçek, bu operasyonların sadece Kürt halkına yönelik bir muhtevada olmamasıdır. Irak operasyonları, ABD emperyalizminin ve yerli tekelin T.C. ordusuna, Ortadoğu'da bölgele düzeyde yeni misyonlar yüklemek politikasını deşifre eden özellikleri içermesi bakımından da anlaşıldı. Ordunun Ortadoğu düzleminde bir müdahale gücü olarak, bölge jandarmalığına hazırlanması, sadece ABD emperyalizminin tek yanlı bir dayatması, sadece emperyalist çıkarların korunması noktasında ortaya çıkan bir gereklilikle sınırlı değildir. Bu, aynı zamanda, 24 Ocak kararlarıyla uygulanması başlanan, iç pazara dönük ithal ikmalci ekonomik politikanın terkedilerek, dış pazarlara yönelik, ihracat öncülüğünde sürdürülen bugünkü ekonomik politikaya geçişle birlikte Ortadoğu pazarlarının Türkiye tekelci güçlerinin ağırlıklı ilgi alanı haline gelmesinin bir gereği de olmaktadır.

Türkiye tekelci güçlerin Ortadoğu pazarlarına olan ihtiyacının giderek önem kazanması, bu pazarların korunup geliştirilmesi ihtiyacı, özellikle son Cuntalı yıllarda, T.C. devletinin yeni sömürgeci ilişkiler çerçevesinde, ABD emperyalizminin Ortadoğu'daki politikalarına aracılık etmede eskiye oranla daha bir gönüllü, daha bir istekli davranışlarının asıl nedenini oluşturmaktadır.

Bugün Türkiye, sadece askeri düzeyde bölge jandarmalığı misyonuyla da yetinmemektedir. Askeri olduğu kadar ekonomik, sosyal, kültürel düzeylerde çok yönlü ilişkileri geliştirmekte, bölgede etkinliğini güçlendirmektedir. Ortadoğu'da, ABD güdümündeki gerici rejimler tarafından ise, T.C. devletinin bölgede bir müdahale gücü olarak konumunu güçlendirmek politikasını genel bir tasviple karşılandığı da görülmektedir.

Bu bakımdan T.C. ordusu artık sadece Türkiye halkları üzerinde ki bir tehdit ve baskı aracı olarak değil, aynı zamanda, Irak topraklarına yönelik operasyonların da açığa ortaya koyduğu gibi, bölge halklarının kurtuluş mücadelesine karşı da bir tehdit ve baskı unsuru olarak Ortadoğu sahnesindedir.

Irak hükümetinin kendi topraklarında bir başka ülkenin ordusuna operasyon yaptırması, ne sadece İran-Irak savaşının yiti açığı gıcızlığını bir sonucudur, ne de sadece Kürt halkına karşı milli zulmu uygulayan devletlerin ortak bir politik tutum ve dayanışma içinde hareket etmelerinin bir ürünüdür.

Bunlarla birlikte, bölgedeki gerici rejimlerin ayakta tutulması ve mevcut dengelerin en azından korunması ihtiyacı, bölge pazarlarının, gerek ABD başta olmak üzere emperyalizmin, gerekse de emperyalizmin güdümündeki Türkiye kapitalizminin ihracata yönelik ekonomik politikalarına açık tutulması zorunluluğu ve ihtiyacı, bölgedeki ABD yanlısı gerici rejimlerin gıcızlığı, zayıflığı vb. nedenler T.C. devletinin ve ordunun bölge düzeyinde müdahaleci bir güç olarak ortaya çıkışının maddi zemini oluşturmaktadır.

Özellikle İran'da Şahlık rejiminin yıkılmasından sonra, bölgede doğan boşluğu Türkiye ile doldurmak, fiirtinalı Ortadoğu'ya oluşturduğu hassas dengeyi ABD aleyhine bir gelişme ile bozulmasını göki nedenler Türkiye'nin yeni bir İsrail, yeni

bir Şah İranı olmasının ne kadar zorunlu ve gerekli olduğunu ABD açısından ortaya koymaktadır.

Ordu ve rejim, emperyalist güçlerin Ortadoğu bekçiliğine soyunurken, bu görevi ulusal bir görev olarak kitlelere de benimsetmeye de çabalamaktadır. Ordunun Irak'ın belli kesimlerini işgal girişiminin içeride ve dışarıda bu denli tepkiz karşılanması ancak bu sayede mümkün olabilmektedir.

Şu dönemde Türkiye dış politikasındaki gelişmeler dikkate alındığında, Batı Avrupa faktörü karşısında milliyetçilik ayağını ikide bir kaban Türkiye hükümetinin bu tutumu ABD'nin istenmeyen kimi tutumları karşısında ise silikleşmekte ve onursuzlaşmaktadır. Örneğin: Avrupa Konseyinde dönem başkanlığı geri çevirdi diye Batı Avrupa'ya "rest çekme" cesaretini gösteren Cunta ve Üzal, Ermeni soykırım iddiaları gibi en hassas davranıldığı bir konuda bile ABD meclislerinde tartışma açılınca milliyetçilik bayrağını yere atacak kadar suskun ve pişkin olabilmektedir.

Türkiye'ye ilişkin Batı Avrupa ve ABD'de meydana gelen benzer gelişmeler karşısında dış politika planında gözlenen bu farklı tavır alış, Türkiye-ABD ilişkilerinde bağımlılık faktörünü ortaya koyma sı bakımından dikkat çekicidir. Aynı şekilde Türkiye'de rejimin siyasal tercihi noktasında ortaya çıkan bu gelişmenin taktik bir yönelim mi yoksa köklü bir tercihin ürünü mü olduğu, gelişmelerin seyrinden ortaya çıkacaktır. Ne var ki dış politika planında ortaya çıkan bu çifte standart bile ABD emperyalizmine olan bağımlılığı belirtilen kaydedilen bir ilerlemenin kilitleri olarak ele alınabilecek bir durumdur.

* İç politika planında ise, ordunun rejimin oturtulması-yerleştirilmesi sürecinde de doğrudan ve düzenleyici bir güç olarak rol oynama devam edeceği anlaşılmaktadır. Ancak ne varki, son olaylar; hem halka yapılan zulmun kitlelere daha somut görülmeye deniyle, hem de operasyonların aylardır sürmesine rağmen tam bir sonuç alınmaması ve silah kuvvetlerin ilk kez bu kadar kayıp vermesi nedeniyle ordunun belli bir itibar kaybına uğradığını ve uğrayacağı da göstermiştir. Bu durum rejim açısından uzun vadede bir takım riskler yaratmış söylemek mümkündür. Sistemin işlenmesinde, devaminin sağlanmasında ve bunun temel şartlarından birisi olan halk muhalefетinin bastırılmasında ordunun fazla yıpranmadan ve geri planda kalarak görevini sürdürmesini uygun düşecek bir düzenlenmenin yapılmasında oligarşi açısından sayısız yarar vardır. Fakat son gelişmeler, böyle bir düzenlemeye ülkedeki durumun henüz tam olarak hazır hale getirilemediğini de açığa çıkarmıştır. Şehirlerde, daha başka önlemlerin yanı sıra, polis örgütünün her yünden güçlendirilmesi ile bu açmazını gidermeye çalışan oligarşi, krsal kesimlerde ciddi bir sorunla karşı karşıyadır. Jandarma ve komando birliklerinin kırsal alanda en önemli iç güvenlik kurumu: örgütü olarak varlığı zorunludur. Bir çok yonden iç savaş politikalarına göre de yeniden düzenlenen ordunun kırsal kesimlerde mevcut konumunu sürdürmesinin sakıncalarından ciddi olarak endişe duyan iktidar, sivillerin ve köylülerin silahlandırılması planını bir çözüm olarak gündeme getirmek istegindedir. Oysa, -olayların zorlamasıyla biraz da erken bir şekilde deşifre olan- bu planın da önemli sakıncalar taşıması, sözü edilen önlemin de çözüm olma şansını da zayıflatmak-

tadır. Bu planın uygulanmasının, yani MHP'lilerin ve diğer faşizm yandaşlarının silahlandırılarak devrimci-yurtsever güçlere karşı, yani toplumun diğer bir kesimine karşı kullanılması Türkiye'yi yeniden 12 Eylül öncesi'nin çatışmalı ortamına döndürme tehlikesi vardır ve bunu egemenler az çok bilmekte-dirler.

Görüldüğü gibi, ordunun yıpranmasının önüne geçmek için düşünülen önlemler, rejimi tehdit eden gelişmeler yol açmakta, rejimin uzun vadedeki çıkarları ve devam edebilmesi ise ordunun devrede kalmasını şart koşturmaktadır. Bu kırış doğunden nasıl çıkılacağı sorusu, 6 Kasım sonrası sürecin temel sorusu haline gelmiştir. Oligarşi bu soruya henüz kendince rasyonel bir cevap bulamamıştır.

Rejimin en önemli açmazlarından ve sıkıntı kaynaklarından birisi de budur. Ordunun bu biçimiyile devrede kalmasını da giderek karşı tepkilere neden olacağı da görülmüştür. İzlenen siyaset, sonuçta, açık iç savaş ortamının maddi zemini oluşturmaya, olgunlaştırarak niteliktedir. Ordunun parolası bir bakıma, "ya bizimle savaşma tutusunuz, ya da bize boyun eğersiniz" şeklindedir. Her ne kadar, son olaylar sırasında asker ve subayların ölümlüye sonuçlanan durumların da yaşanması, ordu için belli bir itibar kaybı yaratmış olsa da, bu parola geçerliliğini koruyor görülmektedir. Ordunun 4 yıldır devrimci güçlere karşı kazandığı politik ve askeri üstünlüğün son eylemler nedeniyle sarılsığı ve bunun ordunun bünyesinde belli sıkıntılara neden olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan bu durum, ordunun gücü ve etkisi konularında halk nezdinde bazı önemli sorunlar yaratmıştır. Operasyonlar sırasında gardaşlarımızın ve onların gelene saldırmalarının sebeplerinden birisi de budur. Generaler, bunca önlemlerden sonra ülkeye hükmeder mediklerinin açığa çıktığı bir noktada kara kara düşünüyor olmalıdır. Uzasma ve ılımlı birlikteli usullerle sorunları çözmeye sarılsı olduğu için bu sans rejimin kendisinde de göz zaten dozu ve kapsamı değişimle birlikte saldırı siyasatlarını devam ettirmek zorunda oldukları söylenebilir.

* Kürt sorunu, Ortadoğunun kilit sorunlarından birisi olmaya devam etmektedir. Kürt halkı, kendi kaderini tayin etme hakkını ve gerçek kurtuluşunu elde edinceye kadar hem Türkiye'nin, hemde Ortadoğu'nun gündeminde ilk sıraları işgal edeceğine tekrar gormistirmiştir. (1) Kürt halkı kendi varlığını kaale almayan hiç bir çözümün bölgeye ve tek tek ülkelere istikrar kazandırmasıacağı mesajını, dostlarına ve düşmanlarına da tekrar hatırlatmaktadır. Bu mesaj ve bu çerçevede son eylemlerin Sovyetler tarafından kendi devlet çıkarları ve Ortadoğuda yeni nüfus alanları yaratma, yada var olanları koruma noktasında, dün olduğu gibi bugünde kararlılımla, başka yönlere aktılması ihtimali mevcuttur. Bu noktadan bakıldığında son eylemleri düzenleyen örgütün programının; (bu programda içeren ulusal, toplumsal, siyasal hedefler, ulusal sorun yaklaşım, devrim ve sosyalizm anlayışı, onerilen yeni toplumsal ilişkiler sisteminin muhtevası ve işlevleri ve bu hedeflere ulaşmak için kullanılan metodlar ve araçlar yönünden ve daha başka yönlerden) bugünkü SSCB'de ve onun takipçilerinde hakim olan sosyalizm anlayışları ile çeşitli düzeylerde paralellik taşıması son derece önemli bir konu ve Türk halkının geleceği açısından ciddi bir handikaptır. Bu handikap ise, budurumun ne kadar tehlikeli, PKK'nın (ve diğer Kürt gruplarının) anlayışının da ne kadar yanlış olduğunu tekrarlayıp durmakla değil, Türk halkının taşıdığı devrimci potansiyeilin çarçur edilmemesi, O'nun mücadelesinin mutlak şekilde bağımsız bir siyasal çizgiye gelmesi ve bu bağımsızlığı kararlıca savunulması ve korunması için çaba harcayarak, ciddi ve kalıcı çalışmalar yapılarak aşılabilecektir.

* Kürt halkının ulusal ve demokratik mücadelesinin Türkiye genelindeki sınıfsal mücadele ile, faşizme karşı devrimci-demokratik halk iktidarı mücadelesi ile çok yakından ilişkili olduğu ve bu ilişkinin doğru bir temelde ve birleşik bir mücadele hattında geliştirilmesinin ne kadar önemli ve zorunlu olduğu, son eylemler vesilesi ile bir kere daha kanıtlanmış ve anlaşılabilir olmuştur. Bu ilişkinin niteliği ve çok yönlü oluşu; Kürt emekçilerinin ve köylülerinin ulusal-demokratik taleplerinin ve kurtuluşunun gerçekleştirilmesi ve güvence altına alınması mücadelesinin emperyalizm ve oligarşinin Türkiye üzerindeki siyasal, ekonomik ve askerî hakimiyet sisteminin yıkılışı ile ve birleşik bir devrimci-demokratik halk iktidarı mücadelesi ile iç içe olduğunu anlatmaktadır. Bu bağlamda ele alındığında son eylemlerin bu gerçeği ve zorunluluğu dikkate alınmayan dar bir bakış açısının ürünü olarak geliştirildiği söylenebilir. Gerçekten de bu eylemlerin ve ona yön veren perspektifin taşıdığı önemi siyasal zayıflık, Türkiye'deki genel siyasal durumu, bu durumun özelliklerini ve unsurlarını, sınıf mücadelesinin haldeki konumunu, düzeyini, emekçi halk yığınlarının ruh halini tamamen olmasa bile bir çok yönden dikkate almaması ve bu nedenle mücadeleyi dar bir alana ve sınırlı bir muhtevaya hapsedilmiş olmasındır. Ancak ne varki bu zayıflık, hiçbir güce, bu eylemler bahane edilerek Kürt halkının ulusal ve demokratik taleplerinin göz ardı edilmesi hakkını vermez, vermemelidir. Bu zayıflık, Kürt halkının mücadelesinin silahlı biçimlerde dile getirilmesine karşı bir koz, bir kanıt olarak kullanılamaz, kullanılamazdır. Ve yine bu zayıflık, sözü edilen eylemlerin ve devamındaki olayların cuntanın herşeyi muktedir olmadığını ve olamayacağını göstermiş olması gerçeğini gizlemeye, gizlemeleridir. (2)

* Son olaylar, Kürt sorunu ile ilgili olarak, emekçiler üzerinde burjuva tarafından yaratılmış olan bir takım şartlandırmaları kırma konusundaki çabaların son ve devrimcilerin de oldukça yetersiz olduğunu göstermiştir. Şöven eğilimlerin aşılmasına, bölücülüğü, ayrılıkçılığı gibi iddialara karşı yeterli bir ideolojik barikatın oluşturulması, bazı gelişmelerin kavranması önemli ölçüde engellenmektedir.

* Sol'un son gelişmeler karşısında aldığı ideolojik-politik tutumun sığılı ve neredeseyse sağ bir çizgiye denk düşmesi, gelecek açısından ciddi bir endişe kaynağı oluşturmaktadır.

* Egemen sınıfların halklarımızın mücadelesini ve faşist terörüne karşı direnişini "terörizm" olarak karalamaya çalışmasına karşı devrimci hareketlerin yeterli bir ideolojik-siyasi barikat oluşturamaması, pasif politikaların ve demagogların etki alanının genişlemesine neden olmaktadır.

* Son üç beşirlemin bir sonucu olarak söylenilebilir ki, ister Avrupa kamuoyunda ve Avrupa'da yaşayan Türküye'ler arasında olsun, isterse de Türkiye içinde olsun, ilerici, demokrat ve sol güçler, Kürt halkının haklı ve meşru mücadelesine ve bu halk üzerindeki baskılara kayıtsız kalmışlardır. Sanki faşist rejim, baskı ve zulmünde haklıymışcasına, Özal-Evren ikilisinin lehine yaratılan havada solun da önemli bir payı olduğu kabul edilmelidir.

SORUNA DOĞRU YAKLAŞIN NASIL OLMALIDIR?

Solun bu olumsuz tutumunun soruna yaklaşımdaki yanlışlıklardan ileri geldiği bilinmektedir.

Türkiye Kürdistan'ında meydana gelen olaylar nasıl ele alınmalıdır, bu olaylar karşısında doğru tutum ölçütleri ve dayanakları neler olmalıdır gibi sorular bugün bir hayli yaygın şekilde tartışılan konular arasındadır.

Bu sorulara doğru cevaplar verebilmek kuşkusuz önce doğru bir perspektife sahip olmaktan geçmektedir. İlkincisi, gelişmeleri, birtakım görüntülerden hareket ederek değil, siyasal, toplumsal ve tarih-

sel bağlamı içinde ele almak gerekmektedir. Buna bağlı diğer bir nokta ise şudur; olayın kendisinin ve oluş şekliyle ilgili olarak açığa çıkarılan tepkilerin ve tutumların muhtevanın tartışmakta yarar vardır. Çünkü eylemlerin kendisini, eylemin biçimini ve gerçekleşme tarzını merkezine alan, ya da eylemi düzenleyenlerin siyasal niteliğinden başlayarak bir değerlendirme, gelişmelerin siyasal anlamının kavranmasını zorlaştıracak ve bu durum tavır almanın muhtevasını etkileyecektir. Nitekim çeşitli sol gruplar ve çevreler, olayların biçiminden, eylemleri düzenleyen örgütün kimliğinden hareket ederek şüphe yorumları yapmışlar ve böylece gelişmelerin asıl anlamının ve öne çıkarılması gereken yönlerinin karartılmasına hizmet etmişlerdir.

Gelişmelerin doğru yorumlanabilmesi basamaklıp temalardan hareket etmek yerine, olayların meydana geldiği dönemin ve dönemi koşullayıcı çerçeveleyen sürecin kavranmasına ve gelişmelerin özgüllüklerinin bilinmesine bağlıdır.

Bu bağlamda temel bir kalkış noktasına işaret edilmesi zorunludur. Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkını kayıtsız şartsız savunmadan, ezilen bir ulusa yönelik ideolojik, siyasi, askerî vb. her türlü saldırıya karşı kararlı bir mücadeleyi benimsemeyen bu halkın herhangi bir eylemini, davranışını yanlış mı, doğru mu diye tartışmak mümkün değildir; ve olmamalıdır.

Bilindiği gibi, T.C.'nin sınırları içinde birden fazla ulus yaşamaktadır. Bunlardan birisi olan Kürtlerin kendi kaderlerini tayin etmeleri, yıllardan beri zor ve şiddetle bastırılmış, Kürt halkı ezilen bir ulus olarak yaşamaya mahkum ve mecbur edilmiştir. Türkiye'nin emperyalizmle her alanda yeni sömürgecilik ilişkisi içerisinde sokulmasından sonra Kürtler üzerindeki milli zulüm faşist baskı politikaları ile bütünleşen bir içerik kazanmıştır. Özellikle 70'li yıllardan sonra ve nihayet 12 Eylül darbesi ile birlikte, Kürt halkı bütün emekçiler gibi azzın bir faşist terör ve baskı uygulamalarına hedef olmuştur. Bugün oligarşinin açık teröre, yıldırcı baskılara, tehditlere dayanan faşizm uygulamaları Kürt halkı açısından milli zulmü de kapsayan bir içeriktir. Faşizmin hakim bir karakter taşıdığı bu çifte baskı uygulamalarının boyutları yıllarca unutulmamacak ve rejimle halklarımız arasında siyasal bir kan davasına neden olacak derecededir.

Bu bakımdan dört yıldır onur kırıcı bir yaşama mahkum edilen, kendi topraklarında nefes alamayacak hale getirilen Kürt emekçilerinin ve yoksul köylülerinin, faşist rejimin politikalarına, bu politikayı uygulayan kurum ve kişilere doğrudan ve dolaylı şekillerde gösterdiği ve göstereceği tepkiler ve direnişler son derece haklıdır ve meşhurdur.

Kaldı ki, zaten Türkiye'deki rejim bilinen uygulamaları ve karakteri nedeniyle insanca yaşayabilmeleri, karınlarını doyurabilmeleri için halklarımızı bu rejime karşı mücadele etmekten başka çıkar bir yol bırakmamıştır. Bu bakımdan cezalandırılan direnişler ne kadar haklı ve meşhursa, aydınlar dilekçesi ne kadar haklı ve meşhursa, Kürt halkının da çeşitli şekillerde gündeme getireceği anti-faşist ve ulusal muhtevah eylemleri, tepkileri ve mücadeleleri o kadar haklı ve meşhurdur. Kendisine kendi maddi ve manevi varlığına savaş açmış bir halkın mücadelesinin haklılığı ve meşhurluğu burada söz konusu olan.

Ulusal varlığına karşı her alanda savaş açılmış ve milli zulüm altında intihellen bir ulusun, ulusal temelde yükselen mücadelesinin, direnişinin meşhurluğunun kabulü, bu mücadeleye yer alan ya da bu mücadeleye önderlik etmeye çalışan herhangi bir örgütün siyasal çizgisinin olumlanması ya da benimsenmesi anlamına gelmez, gelmemelidir. Nasıl ki, sınıf mücadelesinin ya da örneğin Türkiye'deki mevcut durumuyla, faşizme karşı halk kitlelerinin mücadelesinin meşhurluğu, anti-fa-

şist eylem platformunda yer alan her siyasal çizginin olumlanması anlamına gelmiyorsa, aynı şekilde, ulusal taleplerden kaynaklanan mücadelelerin, direnişlerin meşhurluğu, ezilen ulus milliyetçiliğinden esinlenerek, bu mücadeleleri milliyetçi dar-burjuva sınırlar içine hapseden siyasal hareketlerin ideolojik kimliklerinin M.L. ışığında eleştirilmesi ve ezilen ulusun emekçi halkının gerçek kurtuluş yolunun ısrarla savunulması şeklindeki görevleri ortadan kaldırmaz, kaldırmamalıdır.

Eylemleri gerçekleştiren siyasal önderliğin ideolojik kimliğine bakmaksızın ulusal taleplerden kaynaklanan direnişlerin meşhurluğunu ve haklılığını savunmak, ulusların kaderlerini tayin etme hakkını savunmanın bir gereğidir.

Ezilen ulusun mücadelesinin meşhurluğu ve haklılığı, her türden ulusal talebin ezilen ulus emekçi halkının kurtuluş mücadelesi açısından ilerici ve demokratik bir muhtevada olacağı anlamına da gelmez. Devrimciler bir bütün olarak ulusal taleplerin meşhurluğu savunurlar, ancak bu taleplerden sadece haklarını mücadelesi açısından ilerici ve devrimci özellikleri taşıyan nitelikteki talepler uğruna filli bir mücadeleyle ihmal etmezler ve etmemelidirler.

Bu bakımdan Kürdistan'daki son eylemler açısından devrimci tutum, bu eylemleri yapan örgütleri milliyetçi dar-burjuva çizgisini aşmamış ve bu bakımdan Kürt emekçi halkının özgürlüğünü ve bağımsızlığını gerçekleştirecek bir siyasal niteliğe sahip olmaları bile, böyle durumlarda milli zulüm siyaseti uygulayan egemen güçlere karşı bu mücadelesinin haklılığını ve meşhurluğunu savunmak sadece devrimciliğin değil, demokratlığın da bir gereğidir.

* Türkiye Kürdistan'ında meydana gelen olaylar, rejimin artan baskıları, bu baskılara karşı oluşan tepkilerin bir yansıması olan çeşitli siyasal eylemler, ancak bu çerçevede ele alındığı zaman, evet ancak o zaman bir anlam taşır. Tepkilerin biçimine, eylem yapan örgütün siyasal kimliğine bakarak, bunlardan hareket ederek yapılan bir değerlendirme, farkında olunmadan hakim sınıf siyasetlerinin bir çeşitlenmesi kapsamında ortaya çıkar.

Bu temel öneme sahip nokta gözden kaçırıldığı anda ne iktidarı Kürdistan seferinin siyasal anlamı ve sonuçları kavranılabilecek, ne de bu sefer sırasında gaddarlıklara karşı atkılı bir tutum takınılabilecek. (Bu şekilde alınan tutumların bu denli zaten inandırıcılığı olamaz, bunlar genel bir baskı-zulüm edebiyatından öteye geçemez.)

Bu durumun ise sonuçları doğal olarak şu şekilde ortaya çıkar; Birincisi, oligarşinin faşist terörüne bütünsel, faşist terör eşliğinde devam eden milli zulüm siyaseti ve bu siyasetin ideolojik-toplumsal plandaki yansımaları meşru ve kabul edilebilir hale gelir. İkincisi ise, buna bağlı olarak saldırırganlı, katliamlara ve zulme karşı tüm emekçi yığınların kayıtsız kalmaması, duyarsız davranışının zemini yaratılmış olur. Bu günlerde olduğu gibi...

SOL VE İLERİ GÜÇLER NE YAPTI?

Eruh ve Şemdinli eylemleri ve bunların peşinden gelen olaylar, ezilen bir ulusun dost ve müttefiklerince nasıl yalnız bırakıldığının ibret verici tablosunu oluşturmaktadır. Sol, resmi-göven tarihsel çizgisini devam ettirdiğini göstermiştir.

Liberalinden demokratına, solcusundan kendisine komünist sıfatını layık görenlere kadar bir yığın akim, Türkiye Kürdistan'ında ve hemen ardından tüm Türkiye'de faşist terör ve zulüm firatına karşı sessiz kalışını izah edilebilmek için olmadık gerekçeler sunulmuştur. Bu bir bakıma, sövenizmin kendilerinde yarattığı ideolojik etkilerin gizlenmesi çabası anlamına da gelmektedir. Şöyle ki:

Milli birlik ve bütünlük", "misak-ı milli anıtlarının korunması" gibi fikirler, "bölücülük", "ayrılıkçılık", "terörizm" gibi safsatalar, Kürtler üzerindeki baskıların meşhurluğuna ve savunulmasına noktasında Uğur Mumcu ve Nazlı Ilıcak'a ve Metin Toker'ı rahatsızlık birleştiren bir zemin olmaktadır.

Uğur Mumcu, Cumhuriyet'teki yazısında şöyle diyor: "Sağcı solcusu ile bu ülke bizim ülkemizdir. Yaşanan olay ise açıkça bölücülüktür. Bölücülüğe karşı sağcının da solcunun da elbirliği yapması gereklidir."

Kürt ulusuna karşı her türlü milli zulüm politikasının uygulanmasını gerektiriliğine inanarak bu gibilerin birleştiği bir başka nokta şudur: "Bu tür olaylar, demokrasiye geçiş sekteye uğratır". Böylesi, demokrasiye ancak her türden faşist politikalarla boyun eğilirse geçilebileceğine inanarak veya öyle görünen kişilerdir. Bunun sacma bir düşünce olduğunu söylemeye bile gerek yoktur.

Gerçekten de içinde olsun, dışarıda olsun, solun belli bir kesimi Uğur Mumcu'nun önerisine uygun düşecek şekilde hareket etmiştir. Atılım'dan Emeg'in Sesi'ne, Şaak'tan Yeni Gündem'e, Noka'ya ve Riya Azad'iye kadar çok yaygın organı kürt sorununa değişik söylemlerle fakat benzer ideolojik ve politik platformlardan yaklaşmışlardır. Buluştuğları çizgi, sınıfsal, siyasal ve ulusal yönlereyle kürt sorununu büyük ölçüde bulandıran bir muhteva taşımaktadır. Sol kimlikle kamuoyu karşısına çıkan bu kesimlerin buluştuğuları sağ çizgi örneklenirilebilir:

"Türkiye'de yayınlanan 'orta solcu' Noka dergisi, Kürdistan'daki gelişmeleri 'kompro' teorist semaları ile değerdendirilmiştir. Noka'nın Kasım sonu sayısında Haluk Şahin şöyle diyor: "Güney Doğu'daki olaylar bir kez daha gösteriyor ki, Türkiye'yi her cepheiden bastırarak sıkıyürükme isteyenler var. İstiyorlar ki, Türkiye'de demokrasiden ödünler vererek uluslararası toplumda parya durumuna düşsün."

Türkiye'de demokrasi varmış, bundan rahatsız olanlar varmış, bunlar demokrasiden ödünler vermedik için her cepheiden Türkiye'ye saldırıyorlarmış... Bu şemanın içine, kimi uygun görüyorsanız ahp yerleştirilebiliriz. Böylesi pespaye senaryoların şemaların içine, Asala'dan Yunanlılara, Avrupa Konseyi'nden Af Örgütü'ne, devrimci güçlerden kürtlere kadar istediğinizi yerleştirilebilir ve bunların katli için kamuoyu oluşturabilirsiniz. Cumhuriyet gazetesinde Ergün Balcı'nın yaptığı da bundan ibarettir. Şöyle diyor Balcı:

"Eruh ve Şemdinli'de eylem yapanlar teröristlerdir, amaçları da orduyu kıskırtıp rejimin daha da otoriterleşmesini ve sertleşmesini sağlamaktır. Rejim sertleşirse teröristler daha kolay taban bulabileceklerini hesap etmektedirler. Serinkanlılığını yitirmeyen yönetim, teröristlere karşı etkili mücadele verirken bir yandan da akılcı davranışlarla kıskırtma taktiklerini boşa çıkarabilirler. (Cumhuriyet 12.10.1984)

Türkiye'de Mayıs 84'te yayın hayatına atılan ve kendi ifadeleriyle "kimliği yanlış olan, geçmişinde sabıka kaydı bulunan, reddi miras yapması gereken eski Sol'un yerine yeni kimlikli bir sol yaratmak" önerisiyle ortaya çıkan Yeni Gündem çizgisinin Kürt sorunu karşısındaki tutumu ilginçtir. Sıkıyöretimce kapatıldığı Kasım 84'e kadar çeşitli konulara -özellikle demokrasiye- ağırlık veren Yeni Gündem'de Kürdistan'daki olaylarla ilgili ilk cümlelik haberin dışında hiç bir şeye rastlanmamaktadır. Ahmet Kabaklı'nın bile Terdiman'daki yazısında, "halkın gerekizi yere rahat bırakılması" yazıldığını, "yazıldığını ortada Yeni Gündem'in bunu bile yapmaması olmasın anlamıdır. Aziz Nesin'in ya da Doğru Yol Partisi yöneticilerinin ve bu arada Nazlı Ilıcak'ın cesur sayılabilecek bazı açıklamalarına yer vermemek kaçınılmaz bir derginin Kürdistan'daki gelişmelerle ilgili hiç bir

yorumu, habere yer vermemesi düşündürücüdür. Bunun sebeplerinin korku veya yasalar uymak zorunluluğundan ziyade başka şeyler olduğunun adı geçen derginin başyazarı olan Turhan Ilgaz'ın 83'teki Irak operasyonu ile ilgili olarak yazdığı yazılardan anlamak mümkündür. Ilgaz şöyle diyor: "Sınırlarımızın hemen ötesinde etnik farklılıklara oynayan kıskırtmaların görmezlikten gelinecek gelişmeler olmadıkları ortadadır. Böylesi kıskırtmalar Irak'ta kolayca denetiminden çıkabilmekte ve bundan kısa bir süre önce olduğu gibi Türk Silahlı Kuvvetleri'ni ükünü genişlettiği bir komşumuzun üstesinden gelemediği bir görevi omuzlamak, sınırlarımızın dışında sınırlı operasyonlara girmek durumunda kalabilmektedir."

Ilgaz, yazısının daha ilerki bir bölümünde, 83'teki operasyonların seçilmiş bir parlamento, onay almış bir hükümetin varlığı koşullarında düzenlenmesi halinde, "devletimizin sınırlarımızın ötesinde meydana gelen gelişmelerle kayıtsız kalmayacağını bilmenin rahatlığı içinde olduk, eğer 6 Kasım dönemi döndümlü olsaydı..." diyor. (Bkz. Ekonomide Diyalog Dergisi, Sayı 3, s.26-27)

Yeni Gündem'deki yazılarında, "elitizm", "bürokratik devletçilik", "milli iradeci" eğilimi olumlayan ve bu bağlamda Özal'ı iktidarda demokrasi unsuru olarak görüp destekleyen şivil toplumu Ilgaz'ın "bürokratik ve elitist yönetime" diye nitelendirdiği mevcut rejimin Kürdistan seferini onaylaması kimilerine şaşırtıcı gelebilir. Ne varki, Ilgaz, sahip olduğu ideolojik çerçeveye son derece uygun bir yaklaşımla sergilemektedir.

Ilgaz ve Özal gibi düşünler 84 Ekim'de 83 Ağustos'una göre daha rahattırlar. Çünkü, 84 sonbaharındaki operasyonun, (üsteltilmek, Ilgaz'ın deyişle, "devletimizin sınırları içindeki kıskırtmalar" karşısıdır!) onay almış, seçilmiş bir parlamentonun ve hükümetin varlığı koşullarında düzenlenmiştir. Demokrasi meselesini, sadece onay mekанизmasının işlemlerinden ibaret bir şey olarak gördünüz mü, böyle şaşkınlıklarla savunmanız ve Türk ve Kürt halkının üzerindeki azzın terör ve tahakküme göz yummanız kaçınılmazdır. Baskı ve zorun, seçilmiş, onay almış olanlara yapılmış halinde daha meşru olacağı şeklindeki bir anlayışın gelip dayandığı yer, bir halkın ulusal, kültürel ve fizik varlığının yok edilmesi politikalarına "Sol'dan" destek olmak ve bu politikayı "demokrasinin" bir gereği, bir faturası olarak meşhurlaştırma. Bugün bazı sol çevrelerin yaptığı tamamen budur. Bu tutumun sadece Yeni Gündem ekolüne has olduğu söylenemez.

HK taraftarı Emeg'in Sesi dergisi, Eruh ve Şemdinli eylemlerini "APO'cu çetenin provakasyonu" olarak değerdendirmektedir. Emeg'in Sesi, herhalde böyle deyinse olayları bir çırpıda tahvil edeceğini, okuyucularını gelişmeler hakkında aydınlatacağını zannetmektedir.

TKP'lerin tutumunda da provakasyon-kompro teorilerinin hakim bir tema olduğu görülmektedir. Eruh ve Şemdinli eylemlerinden sonra yayınlanan Atılım dergisinde bu olayların ABD'nin ellerini oğuşturarak izlediği eylemler olduğu, belirtilmektedir. Atılım'ın Eylül ve Ekim sayılarında, Sovyetlerin Ortadoğu için önderliği barış planının kürtlerin çıkarlarını da içerdigi hatırlatılıyor ve Sovyet Barış Planı'na aykırı düşebilecek her olayın ABD'nin kar hanesine yazılacağı, ABD'nin işine yarayacağı öne sürülmektedir. Atılım'ın aynı sayılarında da PKK'nın eylemlerinin "provakasyon" ve "biyresel terörizm" şeklinde sunulması da söz konusu idi. Hatta Atılım Ekim sayısında, şöyle diyor: "Eğer sol, arasındaki tüm ayrık noktalarını bir yana bırakıp birleşmezse, geçmişte yararı hep birlikte çektiğimiz biyresel terörizm eğilimleri güç kazanacaktır."

TKP, Eylül ve Ekim aylarında bu havalardan giderken, Kasım'da hissedilir bir rota değişikliği yaptı. Türkiye Postası, artık "Kürt gerillaları"ndan söz etmeye başlamıştı. Atılım ile Türkiye Postası arasında bu dil değişikliği acaba nereden ileri geliyordu? Atılım, eylemlerle ilgili daha henüz Sovyetlerin tavrı belirgin hale gelmeden, klasik tahlillerle yetindiği için mi böyle yazmıştı? Türkiye Postası'nın "Kürt gerillaları"ndan söz etmeye başlaması, Sovyetlerin bir mesajının ürünü müydü? Ya da Atılım ile Türkiye Postası arasında ideolojik bir farklılaşma mı vardı? Bu ve benzeri soruların cevaplarına kuşkusuz gelişmelerin seyri içinde ve daha somut alabilmek mümkün olacaktır.

Kimliği herkes tarafından bilinen Aydıncık çığışının görüldüğü yarıntan ve Türkiye'de on aydır yayınlanan Şaça dergisi olayları "provakasyon" olarak ele almaktadır. Şaça'ya göre, "Türkiye'nin milli birliğe ve iç barışa ihtiyacı vardır. Milli birliği ve iç barışı bozan her olay Sovyetlerin işine yaraktadır." Bu çığışın darbeden bu yana Cunta'nın ve devletin yanında olduklarını ve yine darbeden bu yana en tutarlı Kemalistlerin kendileri olduğunu ilan ettiklerini, hatırlatmaya gerek var mı bilmiyoruz?

Aralarında TKP, Kurtuluş, Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi, Ala Rızgari, Kürdistan Öncü İşçi Partisi ile Irak'tan ve Suriye'den bir takım kuruluşların bulunduğu 11 örgütün yaptığı ortak bir açıklamada, "Eruh ve Şemdinli yerleri macedera ve provakatif niteliktedir" denilmektedir. (Bkz. TKSP Merkez Yayın Organı Riya Azadi Sayı 27-28 Eylül-Ekim 84)

Çoğu Kürt kökenli olan bu grupların da katılımıyla "provakasyon-kompo-macera" korusu simdiki te olsa tamamlanmışa benzemektedir. Egemen sınıfların, "milli birlik, sınırlarımızın korunması, devletin yüceliği, yıkılmazlığı, istikrarın korunması, anarşi ve terörün kokunun kazanması" gibi teranelerle herşey müdahale etmelerinin ve bu şiarları saldırı siyasetlerinin kabul ettirilmesi için kullanmalarının kendi içinde bir tutarlılığın olması doğaldır.

Peki, ama şu meşhur ilericilerimize, solcularımıza, "marksistlerimize" ve "komünistlerimize" ne oluyor?

Bu soruya verilecek cevapları iç noktada toplamak mümkündür: Birincisi; Sol'un büyük bir kesiminde sövenizmin ve resmi devlet çizgisinin ideolojik-politik hakimiyeti hala devam etmektedir. İkincisi; yine Sol'un büyükçe bir kesimi, "terör-terörizm" konusunda ciddi bir kafa karışıklığı içinde. Üçüncüsü ise, içinde bulunulan döneme ilişkin savunulan görüşlerin geçersizliği ve yanlışlığıdır.

Yukarıda örneklerini sergilediğimiz ve birbirlerini düşman kamlarda gören akımların önemli bir kesimi kürt sorununa tamamen söven bir şekilde ve resmi devlet çizgisinin içinde ve bugünkü iktidarı ideolojik platformlarında baktıkları. Geleneksel sağ anlayışın Sol'daki hakimiyeti, değişik üsluplarla da olsa devam etmektedir. "Terör ve terörizm" konusunda ise, adı geçen bu akımların tamamının oligarşi tarafından önemli ölçüde ikna edildikleri anlaşılabilir. 12 Eylül öncesinde Devrimci Hareketin sürdürdüğü ideolojik mücadele ve izlediği doğru eylem çizgisi sayesinde kitleleri etkilemesinin önüne belli ölçülerde de olsa geçilebilir. "Terör-terörizm" aldatmacası, 12 Eylül sonrası koşullarda-tekerrar canlanmış ve rejim tarafından halkımıza karşı savaş ilânının en temel demagogi araçlarından birisi haline getirilmiştir. Halk hareketinin ve devrimci mücadelenin "terör" şeklinde nitelendirilmesi ve bunu kitleler üzerinde belli bir etki yaratmasının yenilgi koşulları ve ideolojik kaos ile de şüphesiz yakın bir ilişkisi vardır. Ancak ne varki, Geçen dört yıllık süreç ve bu süreçte daha da güçlendirilen "terörizm" şartlandırılması, bugün bazı sol çevreler tarafından da ideolojik planda bir

takım kuramsal açılımlar getirmek suretiyle savunulan bir yaklaşım haline gelmiştir.

Rejimin "terörizm" suçlaması ile, gelişmiş yapılmış eylemleri, siyasi yönü olmayan olayları ya da bazı küçük grupların eylemlerini kastetmediği, aksine esas olarak halk güçlerinin haklı ve meşru mücadelesini ve devrimci siyasi çalışmayı ve örgülenmeyi kastettiği, "terörizm kavramı ile esas olarak halk kitlelerinin meşru hak ve taleplerini ve bunlar için mücadele etmeyi suçladığı bilinmektedir. Devrimcilikle teröristliğin aynı şeyler olduğu şeklindeki bir ideolojik hileye dayanan oligarşinin bu tutumunu bazı sol çevreleri de etkilemiş olması, halk hareketinin yeniden yükseltilebilmesi çabalarının önünde önemli bir engel oluşturmaktadır. Bu engelin çapını genişleten bir başka faktör ise sudur: Bazı solcularımız, meşruiyeti, halk Bazı solcularımız, meşruiyeti, halk nezdinde, emekçi sınıfların ve eziltiliminde değil, sistemin ideolojik-yasal egemenlik platformlarında aramaktadırlar. Bu durum onların, ideolojik söylemlerinde, politik çizgilerinde, geri noktalar düşmelerinin nedenini oluşturmaktadır.

Oysa, devrimci, ilerci, halktan yana, emekçilerden yana bir fikrin benimsenmesinin ve açıklanmasının bile rejim tarafından "terörizm" olarak tanımlandığı ve "gayri meşru ilan edildiği bugünkü koşullarda sürdürülecek devrimci

rastlanmaktadır. Daha solda görünenler ise, "koşulların ağırlığını, bu dönemde yapılacak fazla bir şeyin olmadığını" savunarak liberal ve ilericilerle aynı noktada buluşmaktadırlar.

Her iki düşünce tarzının yarattığı sonucu kestirebilmek kolaydır. Bu koşullarda birşeylerin yapılamayacağı, rejimin çok güçlü olduğu, yapılan her şeyin rejimin daha da oturmasına, baskıların daha da artmasına hizmet edeceği düşüncesinden hareketle, demokratikleşmeyi, burjuva anlamda demokrasinin elde edilmesini rejimin kendinden beklemek şeklindeki bir mantığın, rejime karşı bırakılmış silahlı mücadele biçimlerini benimsemesini, siyasal iktidar mücadelesinin her biçimine kuşku ve korku ile yaklaşacağı açıktır.

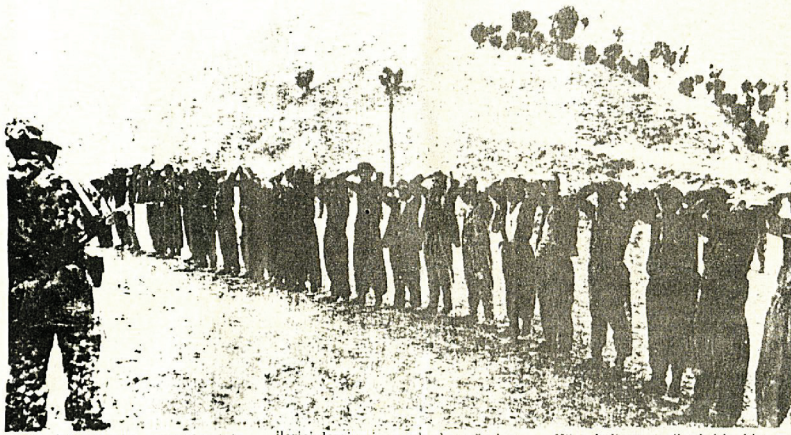
Bu şekildeki değerlendirmelerin, dört yıldır sistemi bir şekilde sürdürülen devletin güçlüğü, devlete karşı koynaların ezileceği propagandaları ile birleşince ortaya bezginlik, karamsarlık, çaresizlik, siyasi faaliyetlere ilgisizlik, kendine ve çevresine güvensizlik gibi unsurları içeren bir ruh hali çıkmaktadır. Bu ruh hali dönemin en olumsuz tablosu olmaktadır.

Son Kürdistan eylemleri işte, bu, genel olarak toplumda özel olarak

lerin örgütlenmesiyle güçlü bir şekilde beslenmeyen silahlı mücadele anlayışının ciddi açmazları bünyesinde taşıyacağı gözden uzak tutulmalıdır. Son gelişmeler, sınıf mücadelesinin bugünün konjonktüründe ortaya koyduğu ideolojik, siyasal ve demokratik vb. gibi görevlerin çok yönlü ve kapsamlı bir şekilde örgütlenmesinin, bunların düşkünlükten daha güçlü, daha yaygın ve daha etkili olmasının bir zorunluluk olduğunu bir kez daha hatırlatıyor.

DİPNOTLAR:

1. Kürdistan'da operasyonlar bütün şiddetle devam ederken, gazetelerin "doğunun kalkınması" edebiyatına tekrar başlaması ve iktidar çevrelerinin doğuya yatırımların hızlanacağı vaadinde bulunması dikkati çeken gelişmeler oldu. Aynı günlerde bir takım devlet ve ordu yetkililerinin bölgede yaptıkları konuşmalarda, halka güven verebilmek için epey çırpındıkları da dikkate alınırsa hadiselerin bir kaç küçük grubun eylemleriyle sınırlı olmadığı, huzursuzluğun ve tepkilerin iddia edilen ötesinde bir yaygınlık taşıdığı sonucu çıkarılabilir. HP Genel Başkanı'nın "durum çok vahim" demesi başka ne anlama gelebilir?

siyasi faaliyetlerin meşruiyetinin kaynağı bizzat bu mücadelenin muhtevasının tarihsel, siyasal ve toplumsal bakımlardan haklılığı ve kaçınılmazlığıdır. Bu haklılığın ve meşruiyet zemininin emekçi yığınlarına bilinçliçe maledilmesi, ve bu haklılığın onların eyleminde ifade bulması ise, tamamen devrimci bir hareketin başarabileceği, yerine getirebileceği bir iştir.

Bu bakımlardan, böylesi koşullarda halk kitlelerinin devrimci siyasi çalışmaya katılımını sağlanabilmesi, biraz da yukarıda sıralanan ideolojik düzeydeki engellerin ve bulanıklığın ortadan kaldırılmasına, ideolojik ve siyasal planda çok yönlü bir çabanın örgütlenmesine bağlı olacaktır. "Teröristlik", "gayri meşruluk", "yasa dışılık" gibi iddiaların, soldan da yer yer desteklenip beslenen bu şartlandırmaların halk kitlelerinde yarattığı etkiler, kapsamlı bir ideolojik mücadelenin yanı sıra, pratikte doğru devrimci siyasi çalışma anlayışının gereklerinin titizlikle yerine getirilmesi ve bu anlayışın kararlıca hayata geçirilmesi ile aşılabilecektir.

Öte yandan ilerci çevrelerin büyükçe bir kesiminin içinde bulunulan döneme ilişkin değerlendirmelerinde hakim bir düşüncenin olduğu görülmektedir: "Seçimler yapılması ile birlikte demokrasinin elde edilmesi ve köleştirilip yerleştirilmesi için elverişli bir zemin ortaya çıkmıştır. Bu süreçte yönetimin daha da sertleşmesine fırsat yaratacak davranışlardan kaçınmak gerekir."

Bu mantığa daha çok "liberal" ve "ilerici" diye bilinen çevrelerde

ilerici-devrimci çevrelerde çoğu kez suskunluk dercesine varan ve aynı zamanda yenilgi koşullarında, bir ürünü olarak ortaya çıkan bu olumsuz ruh halinin henüz kırılmadığı, devrimci hareketlerde yenilgi sonrası ortaya çıkan ideolojik-politik kaosun devam ettiği, örgütsel alan- daki dağınıklığın giderilemediği, dolayısıyla siyasal arenada devrimci güçlerin önemli ölçüde etkisizleştirildiği ve bu durumun aşılmasını olmasının yarattığı bir dizi sıkıntıların egemen olduğu bir ortamda yapılmıştır.

Bu anlamda, söz konusu eylemlerin, siyasal rejime karşı, toplumun çeşitliklerinde egemen hale gelen bu olumsuz ruh haline, bu psikolojik uyusukluya, siyasal duyarsızlık eğilimlerine ve dağınıklığa karşı etkili bir uyarıcı etkisinde olduğu söylenebilir. Bu yanılla eylemlerde, yarattığı bu etkiler nedeniyle olumlu özelliklerin varlığından söz etmek mümkündür. Her tür devrimci eylemler, içinde oluşturdıkları somut koşullarda yaratacakları olumlu siyasal sonuçlarıyla bir anlam ifade edebilirler. Ve devrimciler, iradeleri dışında da olsa, gündeme gelen mücadeleleri, eylemleri, halkın devrimci mücadelesine olumlu katkıları sağladığı, onu ilerlettığı, önünü açtığı oranda olmaların, bu eylemler kumanda eden siyasal perspektifin kendisindeki eksikliği, yanlışlığı devrimci bir anlayışla eleştirtiler dışına tutmazlar.

Bu nedenle, ezilen halklarımızın devrimci direniş mücadelesinin, sadece sansasyon türü tek yanlı silahlı mücadelelerle başarıya ulaşamayacağı, hayatın çeşitli alanlarındaki çok yönlü görevlerin ve mücadele-

Kürt halkına tarihsel bir kin ve nefretle bakan hakim sınıfların ve siyasal temsilcilerinin kürtlere karşı bir anda yumuşamasını beklemek hayal olur. Şiddetli operasyon dalgasının üzerinden bir süre geçtikten sonra, iktidarı kürtlere karşı "ılımlı" bir görüntü içine girildiği havasını yaratması, Kürt halkının siyasal olarak da kazanılması için çaba harcadığını göstermektedir.

Doğu'nun kalkındırılmasıyla, kürtlerin ulusal taleplerinin karşılanabileceği ve ulusal temeldeki eylemlerin, tepkilerin de sona ereceği sandıkları için bu öneriye destek veren pek çok çevre de mevcuttur. Oysaki, oligarşinin, Kürt halkının ulusal taleplerine karşı ılımlı-barışçıl bir yaklaşımı mümkün görünmemektedir. Ülkedeki hazır yatırımları tamamlamaktan, kurulu fabrikaları işletmekten aciz durumundaki ve derin bir ekonomik bunalım içindeki bir iktidarın doğuya yatırım için harekete geçeceğini beklemek de fazla iyimserlik olacaktır. Ama yine de, her türlü terör ve yıldırma politikalarının pek başarılı olmadığının, sonuç alıcı olmadaki yeterli olmadığının anlaşılması bir noktada, oligarşinin Kürt halkını uzun vadede kazanmayı sağlayacak bir takım uygulamaları, şiddet ve terör politikasının yamabasında gündeme getirmeyi planladığı da gözden uzak tutulmalıdır. (Başarılı olup olmayacağı ayrı bir sorun)

"Çen dört yılda Türkiye Kürdistan'ında cuntanın belli bir ideolojik siyasi çalışma yaptığı unutmamak gerekiyor. Kürt halkı faşizm şartlarında tipik Türk halkına yapıldığı gibi demokrasi terbiyesin-

den geçirilmekte, buna ilaveten ise milli zulüm şartlarında kendi ulusal ve doğal kimliğine ve değerlerine yabancılaştırmaya çalışılmaktadır. Bölgede imam hatip okullarının yaygınlaştırılması, alevi köylere camilerin açılması, burulara sunii imamların gönderilmesi, zorunlu iskan uygulamalarının hızlandırılması ve son olarak da çok sayıda köyün boşaltılması, köylülerin Çukurova'ya taşınması, operasyon bölgesindeki halkın erzak ihtiyaçlarının karşılanmasının sıkıyönetimle engellenmesi, yieceğin karneye bağlanması, bütün Kürt sorununun "çıbanbaşı" bir sorun olmaktan çıkarılmak istendiği göstermektedir. Rejim, Kürdistan'daki toplumsal dokuyu değiştirmek için her yolu denemektedir. Bütün bunların sorunu çözmeceği tarihsel deneylerle sabit olmalıdır.

2. Geçerken belirtmeliyiz ki, PKK'nın son eylemlere yüklediği misyonlardan birisi çok garip, birisi de son derece tartışmalıdır. (Biraz da havayı.)

Serxwebun'da yazılanlara bakılırsa, "bu eylemlerle taşıyıcılık, teslimiyetçilik gibi eğilimler kesin olarak sonuçsuz kalmaya mahkum edilmiş." (Serxwebun, Ekim 84) Eylemlere yüklenen misyonlardan garip olan budur. Bir Sol grubun kendi içindeki sorunlara çıkış yolunu bir takım eylemlerde araması, başka bazı amaçların yanısıra iç sorunların çözülmesi söz düşüncesi ve perspektif açısından anlaşılır, kabul edilir bir şey değildir. Böyle bir mantık sola ait bir mantık olamaz.

İkincisi olarak, yine Serxwebun'da yazılanlara bakılırsa, "bu eylemlerle Kürdistan Ulusal Kurtuluş mücadelesi halk savaşına yoluna sokulmuştur, UKM, halk savaşına aşamasına ulaşmıştır." (Aynı yer)

PKK'nın eylemlere yüklediği en önemli misyonlardan birisi de budur. Bu misyonun son derece tartışılabilir olduğu hemen görülmektedir. Halk savaşının, silahlı mücadeleye dönüşmesi, silahlı propaganda eşrisinin çok kaba bir kavranışına; Ulusal Kurtuluş Mücadelesi meselesinin ise, hem muhteva hem de şekil olarak eksik ve yanlış algılanışına denk düşen bu tür anlayışlar kuşkusuz geniş boyutlu bir şekilde tartışılacak ciddiyetle tartışılmalıdır. Herhangi bir günün, yaptığı eylem, "bu eylem halk savaşını başlatan eylemdir." demesiyle bir toplumsal-siyasal süreç halk savaşına dönüşmesi söz düşüncesi, ya da "halk savaşını başlattık" demekle de halk savaşına başlamış olmaz.

3. Yeni Gündem dergisindeki iç politika ile ilgili analizler ve yeniden ortaya atılan bazı tezler ayrıca ele alınıp tartışılmasına çalışılacağı için, burada, konumuzla ilgili bir noktaya değinme gereği ortaya çıkmıştır. Tüphan İlğaz'ın Yeni Gündem'in 1-15 Haziran 84 tarihli 3'cü sayısındaki baş yazısında, "eski alışkanlıkların, eski saplantıların önyargıları, içgüdüleri hareketi geçirmesinin görülmek bir şey olduğu" söylendikten sonra şöyle deniliyordu:

"Özellikle -kimimizin zamanında içinde yer aldığı- bir kısım solun geçmişinde bir sabika kaydı gibi duran böylesi eğilimlere papuç bırakmamak, ona yandaş toplama imkanı vermemek gerekiyor." İlğaz'ın basyazarlığını yaptığı dönemde sık sık solun kimliğinin yanlışlığından, solun ve devrimci hareketin ekonomist ve dogmatikliğinden söz edildiği bilinmektedir. Bunların iddialarının aksine Türkiye Devrimci Hareketi'nin geçmişinde sabika kaydı değil şeref madalyaları vardır. Eğer bu sabika kaydı iddiası, halklarımız ve onların mücadelesine karşı soldan işlenmiş suçları içeriyorsa, bu suçlamaya en fazla layık olanlar, on yıllardır Kürt halkının varlığını kasteden saldırılara seyirci kalanlardır, bu saldırıların milli birlik-bütünlük adına meşru gösterenlerdir. Bugün yazdıklarına bakılırsa, onlar, boyunlarının bu suç yaftasını son nefeslerine kadar taşıyama aday görünüyolar, hem de demokrasi, liberallik adına...

DEVİRİMCİ İŞÇİ

İdamlara karşı mücadele görevleri esas olarak rejime karşı mücadelenin bir parçası olarak ele alınmalıdır.

İdam uygulamaları, ülkemizdeki faşist rejimin ayrılmaz bir özelliği ve parçası haline gelmiştir. İşkence ve diğer baskı-yıldırma yöntemleri de öyle... Bu uygulamalara karşı yurtdışında yerine getirilmesi gereken görevler de ise bir bula-nıklık bir belirsizlik ve bir umur-samazlık hali görülmektedir.

Hıdır ve İlyas arkadaşlarımızı idamları sırasında da gördüğünü, gibi rejim her sıkışma anında bu sıkışma ister rejimin kendi iç çatışma, çelişki ve açmazlarında ve sorunlarında ileri gelsin, (hükümet içi, egemen sınıflar arası sorunlar gibi) ister ekonomik ve siyasi uygulamaların yarattığı huzursuzlukların tepkiye dönüşmesi ihtimalini egemenlerde yarattığı korkudan ileri gelsin, isterse de bazı sol grupların çeşitli eylemleri nedeniyle olsun -bu sıkışmayı geçirebilmek için ilk elde' cezaevlerindeki devrimcileri saldırmaktır. Rejim, kendisine karşı olan tekelilerin hıncını ilk önce devrimci tutuklulara almaktadır.

Cezaevindeki devrimciler, bir bakıma rejim tarafından rehin tutulmaktadır. 81-83 arasında, açık faşizmin ülkede ve halklar üzerinde tam bir hakimiyet kurabilmesi için devrimci güçlerin politik ve örgütsel planda etkisizleştirilmesi politikasını önemli bir aracı olarak kullanan idam ve işkenceler, şimdi, devrimci güçlerin toparlanmasını ve buna paralel ola-

ideolojik ve politik bir olay olarak kavranmak zorundadır. Dayanışma Hareketi belli bir ülkede, o ülkenin koşullarına göre şekillenen siyasal mücadele içinde yer alan farklı ve birbirine karşı politikalarla ve bu politikaların savunan ve sürdüren güçlerle ilgilidir. Bu bağlamda Türkiye ile ilgili yurt dışında oluşan ya da örgülenen bir Dayanışma Hareketi, faşizme karşı, (hakim sınıfların politik programına karşı) devrimci-demokratik bir iktidarı programı ile (ve bu programı bütün bir halkın ortak iradesi haline getirmeye çalışan güçlerle) dayandığı ölçüde bir değer ve anlam taşır.

Bu çerçevede ele alındığı zaman, idamlara karşı mücadele, bir yanıyla faşizm politikalarını teşhir ve tecrit görevini yerine getirmeye çalışırken, bir yanıyla da halkın çıkarlarını ifade eden programın ve alternatifin ideolojik-politik planda tanıtılması, propagandası ve ajandasının icrâ edilirdir.

Yurtdışında Dayanışma Hareketi çalışmaları da son bir yıldır yaşanan 'durgunluğun ve tıkanıklığın' asıl nedeni burada aranmalıdır. Cezaevlerindeki baskılara, operasyonlara ve idam uygulamalarına karşı son aylarda kayıtsızlık ve duyarsızlık, esas olarak konuların hümanizm sorunları kapsamında görülmesi olmaktadır. (İdam edilenlerin, cezaevlerindeki ve operasyonda

sönmez unutulmaya yüz tutar. (Şimdilerde olduğu gibi...) 'Artvin'den Yeni Çeltik'e' kadar örnekler çoğaltılabilir.

Kuşkusuz, Dayanışma Hareketi'nin kapsamında insan hakları, demokratik hak ve özgürlükler sorunları da temel öneme sahip sorunlar olarak yer almaktadır. Yine kuşkusuz, bu hareketin propagandasının içeriğinde hümanizm öğeleri, taşıyıcıları arasında da hümanist kişi ve kuruluşlar da olacaktır ve olmalıdır. Unutulmaması gereken sorun, Dayanışma Hareketi'nin sadece hümanist içerikli değil, fakat esas olarak ideolojik-politik içerikli bir faaliyet olduğudur. Belki bir politik eksen olan bir dayanışma hareketinin hümanist öğeleri içermesi ile, bir dayanışma hareketinin hümanist temalar ekseninde gelişmesi farklı şeylerdir.

Dayanışma Hareketi'nin anlamının kavranılmasındaki eksiklikler nedeniyle yurtdışında yaşanan bu alan-daki tıkanıklığı ciddi bir sorun haline getiren başka faktörlerin varlığı da bugün görmezlikten gelinmemelidir. Şöyle ki:

6 Kasım 83 seçimlerinden sonra ülkemizde yaşanmaya başlayan yeni durumun muhtevası ve anlamı Avrupa'da yeterince açıkça şıkmamıştır. 6 Kasım sonrası sürecin 'demokrasi', ya da 'demokrasiye geçiş' olarak algılanması-kabul edilmesi için Evren-Özal İktidarının sürdürdüğü kampanya boşu çıkarılamaması ve dolayısıyla Dayanışma Hareketi'nin hitabeti güçlerde bazı tereddütleri ortaya çıkarması engellenememiştir. (Yurtdışındaki Türkiye'li güçlerde bile bu tereddütlü hava hala etkisini sürdürmektedir.) Bizlerde bile zaman zaman görülen bu tereddüt ve yanılsamalar nedeniyle Özal'ın Avrupa Konseyi'ne karşı aldığı son tutum ya da bir takım ülke ve kuruluşlarca Türkiye'deki demokrasi sorununu yeniden tartışma manasına getirilmesi gibi bazı gelişmelerin Dayanışma Hareketi için yarattığı elverişli ortamlar yeterince değerlendirilememektedir. Evren-Özal iktidarı, bu durumdaki yararlanarak, yurtdışındaki muhalefet unsurlarına karşı yeni saldırı imkanları bulabilmektedir. ("Teröristlerin" Avrupa'da yuvalandığı" propagandaları gibi...)

Bilinen nedenlerle, Türkiye'deki rejimin idam ve işkence uygulamalarına devam edeceğini söylemek kehanet sayılmamalıdır. Meclis'te 'anaylanması için bekleyen idam' "osyaları vardır, siyasi polis, küçük direnişlerde bile artık imha politikasını benimsendiği" şeklinde haberler alınmaktadır. İstanbul'a taşınan DAL gurubunun önemli bir kesimi, son zamanlarda seri operasyonlara girişmiş ve bazı karşı koymaları hemen öldürme metodu ile bertaraf etmeye başlamıştır. (MLSPB ve Partizan operasyonları örneği)

Bütün bunlardan çıkarılması gereken tek sonuç, Dayanışma Hareketi görevlerinin rejime karşı mücadeleden bir parçası olarak ele alınmaması ve mücadelenin yeniden etkili bir güç kavuşması için çabaların yoğunlaştırılmasının kaçınılmaz bir görev olduğu gerçektir.

T.KÜRDİSTAN'IN DA

OLAYLAR NASIL GELİŞTİ ?

NE DEDİLER?

Türk Silahlı kuvvetlerinin hala operasyon sürdüğü T.Kürdistan'ındaki olaylar Ağustos içinde hızlanmaya başladı. Haziran-Temmuz aylarında Silvan, Batman, Uludere, Şemdinli, Yüksekova, Şırnak, Çukurca, Kulp ve Genç ilçelerini kapsayan bir alanda muhbir öldürme şeklinde başlayan eylemler, Ağustos içinde Erzurum ve Şemdinli ilçe merkezlerinde çeşitli gösteriler ve bazı resmi yerlerin basılması ile devam etti. (10-15 Ağustos). Eylemler sırasında yer yer çatışmalar çıktı. Erzurum'da çatışmada 1 er öldü, subay ve askerlerden çok sayıda yaralanan oldu.

Ordu, 26 Ağustos'tan itibaren geniş bir kesimi kapsayan "Huzur operasyonu" başlattı. Operasyonlar sırasında şüpheli görülen yüzlerce kişi göz altına alındı. 3 Ekim'de Şemdinli'nin Yaylapınar köyünde bir yüzbaşı, 1 astsubay, 1 er öldürüldü. Olay Evren'in Şemdinli'de bulunduğu sırada meydana geldi. 8 Ekim'de operasyona katılan bir asker aracın taranması sonucu 8 asker öldü. Adıyaman'da 2 PKK militanı ölü olarak ele geçirildi. Adana-Zorkun yaylasında bir devrimci öldürüldü. Operasyon bölgelerinde köylüler de operasyonlara katılmaya zorlandı. Şenkaya ilçesinde çıkan bir çatışmada 1 sivil öldü, 1 sivil de yaralandı. 13 Ekim'de Beytüşşebap jandarma komutanı bir yüzbaşı öldürüldü. 26 Ekim'de Şırnak'taki çatışmada 3 asker ve 1 PKK militanı öldü. Gözaltına alınanların sayısı geçen her gün yükselmeye devam etti. Yakalananlar arasında eylemlere katılanlar da var. Köylülere erzak taşınması yasaklandı, yiyecek karneye bağlandı. Daha sonra adı "Güneş operasyonu" olarak değiştirilen operasyonlar Irak içlerine kadar uzandı. Sınır boyundaki kimi köyler boşaltıldı. Operasyonlar doğrudan Genel Kurmay'a yönetildi. Evren, Urug, Özal ve diğer yetkililer sık sık operasyon bölgesine gittiler.

Operasyonların başlamasından üzerinden 3 ay sonra 28 Kasım'da Erzurum'da çıkan çatışmada 1 asker öldürüldü. Aralık'taki operasyonların bütün hızıyla devam ettiği bildirildi. İçişleri Bakanlığı 24 Kasım'da yaptığı açıklamada, operasyonlar sırasında 18 Silahlı Kuvvetler mensubunun öldüğü, gözaltına alınan 2 bin dolayındaki şüpheliden 805'inin tutuklandığı bildiriliyordu. Operasyonlar ve çatışmalar sırasında eylemi düzenleyenlerden kaç kişinin hayatını kaybettiği ise açıklanmadı.

Maraş unutulmayacaktır!

Yıl 1978... Aralık ayının son haftası... Alçak faşist sürüleri Kahramanmaraş'ta yüzlerce halk evladının ölümlüyle sonuçlanan bir katliam düzenlediler. Katliam, devlet yetkililerinin gözleri önünde oluyordu. Maraş katliamı, emekçi halklarımızın yüreğinde derin acılara neden olmuş ve yaralara yol açmıştır. Halklarımız bu katliamı ve düzenleyicilerini unutmuyor, alçak faşist hükümetinden ve onların gerçek elebaşlarından ergeç hesap soracaktır.

Operasyonlar ve eylemler devam ederken devlet yetkilileri ve çeşitli kuruluşlar konuya ilişkin açıklamalarda bulundular. Bunlardan bazıları şöyle:

EVREN:

"Anarşik olaylar nedeniyle tutuklanmış olanlar affedilmez."

"Hainleri asmayıp da besleyecek miyiz? Şimdi biz mehmetsiz kurşun sıkana idam ceza vermeyelim de yıllarca hapishanede mi besleyelim?"

"Şimdi yoğunlaşan terör eylemlerinin bir sebebi de hiç olmazsa sıkıyönetimin kalkması önlemek ve eylemlerle demokratik rejime olan güveni sarsarak Türkiye'yi otoriter bir düzene zorlamaktır."

CALP:

HP Genel Başkanı Necdet Calp, bölgeye yaptığı geziden sonra durumun vahim olduğunu belirterek, Başbakan'dan bazı talepleri bulunduru. Calp'ın talepleri arasında ihtiyaç maddelerinin getirilen kısıtlamaların kaldırılması da bulunmaktaydı. Calp, sivililerin silahlandırılması konusunda ise şöyle diyordu: "Bu yöntem çok dikkatli uygulanmalıdır. Doğrudan herkese silah vermek yerine, güvenilir vatandaşlara kural yöre bekçisi, devlet koruyucusu gibi ünvanlarla memur statüsünde güvence vermek suretiyle bir kadro oluşturulmalıdır."

Calp: Güneydoğu gezisinin gerekçesi şöyle açıklıyordu: "Terörizm, anarşizm karşı olduğumuzun belirtmek için buraya geldik. Devlet güçlüdür, Türkiye bölünmez."

DYP GENEL BAŞKANI:

"Bütün memleketseverleri üzen bu hadiselerin bir an önce sona erdirilmesi memleketimizde huzur ve sükunun sağlanması en büyük arzumuz arasındadır."

ÖZAL:

"Saldırıları birliğimizi güçlendirmeli. Artık dünyada sıcak harp-soğuk harp katmanına, terör var."

GENEL KURMAY BAŞKANI URUG:

Şemdinli'de halka hitaben konuşan Urug, şöyle diyordu: "Çalışkan Şemdinliler, başınıza böyle bir şey gelmesinden üzgünüz, devletimiz güçlüdür, devletimize güvenin."

YAZISI S.5-6-7'de

rak kitlelerdeki huzursuzluğun siyasal bir muhteva kazanmasını ve dolayısıyla anti-faşist bir halk hareketini oluşumunun daha ilk evrelerinde çıkış yolları bulmasını engellemek politikalarını bir aracı olarak kullanılmaktadır.

Açık faşizmin parlamentolu evresinde bu politikaların ülke içinde nasıl boş çıkarılabileceği kuşkusuz, ayrıca ele alınması gereken ve ilk elde ülkedeki devrimci güçlerin cevap verebileceği bir konu ve sorundur. Ne varki, konu bazı yönleriyle yurtdışındaki görevlerimiz açısından bizim de ele almak zorunda olduğumuz bir muhteva ve önem taşımaktadır.

Kuşkusuz idam ve işkenceler, operasyonlara ve baskılara karşı mücadele, genel olarak Türkiye görevleri diye bilinen görevlerimizin bir bölümünü oluşturmaktadır. Bu, Dayanışma Hareketi' kapsamında da ele alabileceğimiz bir sorundur.

Dayanışma Hareketi, ilk önce

yakalanıp işkence edilenlerin uğruna mücadele ettikleri ideolojik ve politik programı anlatmadan, bunun içeriğini açmadan, bunu benimsetmek için uğraşmaktan onları acınlacak ve insani yardımlarının bulunulacak kişiler olduğu izlenimini yaratacak bir çalışma kuşkusuz bir gün gelip tıkanacaktır, nitekim de öyle olmuştur.

Tariş direnişini ve Gültepe direnişlerinin uzun dönemli hedeflerini ve bu hedeflerin içerdiği yeni toplumsal sistemi anlatmadan, (ya da anlamadan) Hıdır Aslan için etkili bir dayanışma çalışması örgütlemek mümkün değildir.

Fatsa'yı, bu küçük kasabada nüveleri yaşanan gelecek toplumsal ilişkileri, Direnç Komitelerini, halkın yönetime katılmasının devrimci tarzını anlatmadan, Fikri Sönmez'le dayanışmak sonuçta, seçimle iş başına gelmiş bir belediye başkanının haksızlığa uğraması derecesine uğrar ki, eğer o ülkede tek-rar yerel seçimler yapılmışsa Fikri